US State Department protests

Poet Stus dies in Soviet camp

Dissident Ukrainian poet Vasyl' Stus died in a Soviet labor camp last Wednesday, September 4.

According to Roman Kupchinsky of the Prolog Research Institute in New York, Stus' wife was notified by letter of her husband's death. Cause of death is not known at present.

Stus' death also sparked a protest from the U.S. State Department who criticized the Soviet government for not providing adequate medical care.

Born January 8, 1938 in the village of Rakhnivtsi in the Vynnitsia region of Ukraine, Stus became a renknown poet and writer during the 1960's.

However, his defence of imprisoned dissidents led to continual problems with Soviet authorities.

In 1965 he was dismissed from his position as senior officer with the State Historical Archives in Kiev, and in 1972 he was arrested and sentenced to five years in a severe regime labor camp and three years exile.

He returned to Kiev after completing his sentence, but in May, 1980, was again arrested for membership in the Ukrainian Helsinki Group.

This time he was sentenced to 10 years imprisonment and five years exile.

His 1980 sentence drew criticism from physicist and Nobel Peace Prize winner Andrei Sakharov.

"Stus' sentence — is the shame of the represive Soviet system," wrote Sakharov in October, 1980.

"Stus is a poet. Does a state in which so many poets have died or endured numerous represalons and persecutions need a new sacrifice, a new shame?"

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Ціна 50c Price

Едмонтон середа, 11 вересня 1985 — Р. LVIII, ч. 35
Edmonton, Wednesday September 11, 1985 — P. LVIII 35

Vasyl' Stus Василь Стус

Василь Стус помер у таборі

Поет-правозахисник Василь Стус, помер в совєтському таборі в середу 4-го вересня, повідомляє дослідчий інститут Пролог із Нью Йорку.

Роман Купчинський із Прологу каже, що більшої інформації ще не має, не відомо від чого помер Стус. Його дружина надержала листа з повідомленням, що він помер.

Смерть Стуса викликала протест американського міністерства зовнішніх справ, який гостро критикував совєтський уряд за те, що не дали Стусові з я д о в і л ь н о ї лікарської обслуги.

Стус народився 8 січня 1938 року в с. Рахнівці Гайсинського р-ну Вінницької обл., жонатий (дружина — Валентина В.Попелюх, нар. 18 червня 1938 р., син Дмитро, нар. 15 листопада 1966 р.)

З а к і н ч и в Донецький педагогічний інститут, служив в армії, працював учителем, робітником.

В 1964 р. став аспірантом інституту літератури АН УСРС, звідки його звільнили в вересні 1965 року.

Його поезії і статті були друковані майже в усіх республіканських періодичних виданнях.

За виступ на захист заарештованих українських інтелігентів був постійно переслідуваний.

У червні 1966 року був звільнений з посади старшого наукового співробітника

Прод. ст. 2

Pioneer Heritage

The Slemko granary and barn, originally built in 1913 is typical of the pioneer buildings erected by early Ukrainian settlers to Alberta. It is one of the features of the Ukrainian Heritage Village, located 50 kilometers east of Edmonton along highway 16.

PLEASE SEND TO:

Тюрми...тюрми...тюрми...

Переклад і опрацювання
Христини Шерман
Керівникам 35-ти держав, що підписали Гельсінкську угоду.

Ми, жінки-політв'язні Совєтського Союзу, свідчимо, що в нашій державі порушуються основні права людини.

Совєтські громадяни позбавлені свободи слова, печаті, зборів, права на вибір місця проживання, права вільного переїзду, навіть в границях держави, наражуються дискримінації по національним і релігійним признакам, а також переслідуються за своїми впевненнями.

Ми свідчимо, що в Совєтському Союзі життя не тільки політичних в'язнів, і не стільки в'язнів взагалі, но і всіх громадян, регламентується не тільки законами, скільки за секретними інструкціями. Тому совєтські громадяни позбавлені навіть достовірно знати свої права і обов'язки, і тим паче її реалізувати. Вони знаходяться в обставинах безправія перед совєтською тоталітарною машиною.

Щоб підтвердити все це, ми завжди готові привести конкретні факти перед будь-якою міжнародною комісією.

Ми висловлюємо свою солідарність всім, хто вміє мужньо боротися з брехнею, свавіллям і насильством.

Жінки, політичні в'язні

А цю заяву написала литовка Ядвіга Беляускене, 1929 року народження, що також декілька разів проводила голодівку, захищаючи жінок від ШИЗО (штрафного ізолятора).

Стус

Прод. із ст. 1

державного історичного архіву в Києві. Перед першим арештом працював старшим інженером.

Був заарештований у січні 1972 р. і засуджений у Києві того ж року на 5 р. таборів суворого режиму і 3 р. заслання.

Ув'язнення відбував у концтаборі в Мордовській АРСР, а заслання в Магаданській обл.

Після повного відбуття строку покарання повернувся на Україну і жив у Києві.

За участь в Українській Гельсінкській групі був заарештований у травні 1980 р. і засуджений того ж року на 10 років ув'язнення і 5 років заслання. Покарання відбував у концтаборі ч. 36 в Пермській обл.

Я прибула в нашу Малу зону 17 червня 1983 року. Скоро буде чотири місяці, як я тут знаходжусь, а ще три роки. За цей час я добре познайомилась з тутешніми умовами і стала сумніватись, чи я зможу тут прожити до кінця терміну.

Я дуже хвора і немолода жінка (в січні мені буде 55 років). В мене хронічні хвороби, туберкульоза, хвора печінка, вирізаний жовчний міхур, сердечні недомагання з симптомами стенокардії.

Після операції печінки мені наказана сувора дієта, а в вересні місяці, коли встановили, що в мене хронічний піелонефріт дієта ще більш ускладнилась. Питання дієтичного харчування в таборі вирішити неможливо. В основному мені необхідно харчуватися молочними і овочевими продуктами, навіть не можна їсти масла, воно мені шкодить. А харчування за столом номер 5, куди входить півлітри молока на добу, лікар за невідомими причинами мені постійно назначувати не може. В крамничці молочних продуктів майже не буває, за чотири місяці сир був тільки один раз. Справа в тому, що нас постійно позбавляють можливості там купувати за те, що ми відмовляємось носити нагрудні значки. З компенсацію всіх недоліків могли б дозволити одержувати потрібні продукти з дому. Но це заборонено правилами внутрішнього розпорядку. І так немає можливості зберегти своє здоров'я. В моєму положенні дуже небезпечні простуди. Не дивлячись на це, мені забороняється і те, що дозволено правилами внутрішнього розпорядку. Коли я приїхала , мені дозволили принести в зону райтузи, котрі в'язням дозволяється мати.

Чотири рази я писала заяву відносно райтузів, але ніякого результату, хоча кожен раз обіцяють, що принесуть. Взимку в нашій зоні дуже важкі умови. Помешкання потребують серйозної направи, печі зовсім розвалились. Уникнути простуди неможливо без теплих речей.

В минулому році в мене було три рази загострення піелонефріту, і лікарі радили остерігатися важкої роботи і простуди, а також дотримуватись дієти, тому, що при таких загостреннях хвороби піелонефріта, або побічного захворювання, нирки перестануть зовсім працювати, після чого наступить смерть.

Коли тільки я приїхала, то говорила з різними особами з адміністрації на дозвіл мати теплий одяг. Всі вони мені обіцяли, і також сказали, щоб родина привезла мені все потрібне, коли буде побачення. Мені все привезли, дві пари нижньої теплої білизни, лікувальний пасок, теплі паньчохи, но все це від мене відібрали, коли я поверталась з побачення — мене роздягнули. І родина повинна була везти назад всі ці речі.

Але цього замало. При моїй родині старший лейтенант Подуст грозила, що якщо я не одягну нагрудного значка, то мене будуть безгранично карати, навіть і садити в ШИЗО (штрафний ізолятор), не дивлячись на моє здоров'я, не дивлячись на те, що це взагалі варварство, особливо для жінок, це покарання може закінчитися трагічно. Після цих погроз Подуст, я вірю, що мене посадять одного прекрасного дня в ШИЗО, тому, що я була свідком, що таку хвору Лазареву посадили в цьому році вже два рази. Після ШИЗО у Лазареві довго була висока температура. Особливо тепер я вірю, що це так буде. 14-го вересня була бесіда з начальником оперативного відділу полковником Горкушовим, котрий також обіцяв, що буде весь час карати за ті самі нагрудні значки.

В таких умовах моє здоров'я в небезпеці. Крім того нам приходиться жити в постійних погрозах, що з нами розрахуються фізично. Нас постійно терроризують погрозами, що з нас зроблять купу трупів. Про свої наміри зробити з нас купу трупів було оголошено і Н.Ратушинській в присутності адміністрації.

Вчора, при безперервному богохульстві, погрожували, особисто розквитатись зі мною і це продовжується сьогодні.

В таких умовах не можна не задуматись і про похорони. А я по національності литовка -віруюча.

Кожна людина має право після смерти повернутись до своїх рідних на рідну священну для кожного землю.

Тому прошу вас у випадку моєї смерти дати можливість моїй родині поховати мене на батьківщині, до предків на рідний цвинтар з важливим для кожного віруючого релігійному обряді.

Беляускене

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ АЛЬБЕРТИ В ЕДМОНТОНІ

Допоможіть збудувати Дім Культури

Жертводавці ч.69 - 119

Укр. Кан. Ветерани Норвуд ч.178	$5,250.00
Балишин С. і Е.	$1,800.00
Манастирська О.	$1,500.00
Гирак, д-р В.	$650.00
Бурак Т.	$500.00
Кухаришин С. І І.	$500.00
Хміляр В.	$500.00
Йопик Г.	$500.00
Політило, Р. Вегревіл	$300.00
Моргарт О.	$250.00
Сердюк В. Трентон, Н.Дж. США	$250.00
Марунчак, д-р М.Г. Вінніпег	$200.00
Пшик В. Глендон, Алта	$165.00
Зинич Г.	$100.00
Сунак М.	$50.00

Пожертви матеріялами

Сердюк В. Трентон, Н.Дж. США. 40 пачок посилки поштою, книжки, журнали та інші матеріяли. Глинка С. Торонто, книжки-спомини бл. п. мужа Антона. Інж. Балабан, Трентон, Н.Дж. США., книжки. Дмитрук Н. бл. п. мужа о. радника Евгена 2 епатрахилі, ковпак, 3 хрести, один хрест о. М.Кривуцького, капеляна УГА. Стецишин С. Саскатун, газети, журнали, книжки та інші друки. Климкович С. книжки, журнали, світлини. Манастирська О. книжки, журнали, писанки. Сарук В. кожух, киптар, налавник, образ. Козіцька Г. серж. ветеран, військовий однострій. Сунак М. книжки. Лаврович Р., США пісні і ноти. Шевчишин Ев. документи і спомини свого батька. Перегінець Т. завіщення передано книги.

Продовження буде.

Всім жертводавцям дирекція УКАМА щиро дякує.

Юліян Козяк є для всіх нас!

Якщо ви хочете допомогти, щоб вибрати Юліяна Козяка прем'єром Альберти, або хочете довідатись, як ви можете спричинитись до вибору делегатів для Юліяна Козяка, прошу подзвонити до:

Олі Дячук
466-8646

Люди, які мешкають поза Едмонтоном, можуть задзвонити на цей телефон "колект".

Це оголошення заплачене Кампанією Юліяна Козяка

Дім для старших

Дім для старших громадян "Верховина" має вільні помешкання. Ці помешкання великі, світлі, багато шафок і шафів.

"Дім "Верховина" знаходиться близько католицької церкви, поруч крамниця "Сейфвей", зупинки автобусів, недалеко центру міста.

Місячна оплата 25 процентів від вашого приходу.

За інформаціями звертатись до Андрія Савчин - керівник.
Тел: 429-3846

For Invitations see us first

ALPHA-ONE PRINTERS
10867-87 STREET (DOWNSTAIRS)
EDMONTON 429-2363

Передплачуйте

Українські Вісті

Виповніть цю форму та й пішліть на цю адресу:

Ukrainian News
10967 - 97 St.
Edmonton, Alta T5H 2M8

Ім'я і призвіще.....
Адреса.....
Місто.....Пров. .....
Поштовий код.....
Передплати у Канаді $20.00 річно
Поза Канадою $30.00 річно

News from Ukraine

Food shortages spark demonstrations

(Special) -Informed sources in Ukraine report that in mid-May 1985, in Ukraine's Sumy oblast, demonstrations erupted.

The trouble was over shortages of food and objections to the intensive programme of Russification.

Police were called in to quell the demonstrations and casualties were reported.

Sumy oblast is closed to foreign visitors apparently because military installation have been built there.

* * * *

On 25 June 1985, Soviet leader, Mikhail Gorbachev, identified Russia with the Soviet Union when chatting with Ukrainians on a street in Kiev about the Second World War.

"They predicted that Russia would never rise again after the war," he said.

"But we rose again... For all the people who are striving for good, Russia — the Soviet Union, I mean, that is what we call it now, and what it is in fact — for them it is a bulwark."

From behind the Iron Curtain

This regular feature, which we are publishing for the benefit of those who may have trouble reading in Ukrainian, is a roundup of news from Ukraine and other countries in the USSR which had previously been published in the Ukrainian language. The information comes mostly from underground sources.

Congressmen defend Myshko

(Staff) - Over 100 U.S. congressmen have signed a petition addressed to Soviet President Mikhail Gorbachev asking for the release of Ukrainian human rights activist Oksana Myshko for reasons of health. Myshko, one of the founding members of the Ukrainian Helsinki Group is currently in exile somewhere near the Soviet-Chinese border. The 80-year-old Myshko was sentenced to six months in a severe regime labor camp and five years exile for protesting the Soviet persecution of her family and friends. She has previously been imprisoned in a labor camp between 1947 and 1955 for political activity.

Estonians escape

(Staff) - Two young Estonians, aged 25 and 28, escaped from the USSR to Sweden, *recently*. Their route took them by train to the northern city of Murmansk and from there across the Finnish border by night. Travelling through Finland was dangerous because Finland has a treaty with the USSR to extradite refugees. However, a sympathetic farmer hid them out then took them by car to the Swedish border. They are currently awaiting political asylum.

Is your subscription overdue?

John Q. Public
00000 - 000 St.
Edmonton, Alta.
Sept 1985

Check the right hand corner of your address sticker. If there is no date, or if the date is past, your subscription is overdue.

If you could send us a renewal payment before we have to send you a notice; that would be greatly appreciated.

Please fill out the form below and mail to:

Ukrainian News
10967 - 97 St.
Edmonton, Alta.
T5H 2M8

with your payment.

Name.....
Address.....
City.....Prov.....
Postal Code.....

In Canada — $20.00 a year
Outside Canada — $30.00 a year
(Sums listed are in CANADIAN FUNDS)

Famine film showing in theatres

If you missed Thursday's performance of *Harvest of Despair*, the award-winning documentary on the Ukrainian famine, on CBC Television, don't worry — the film will be shown at performances in both Edmonton and Calgary soon.

The Edmonton performance will be Saturday, September 21 at 7:30 in the Zeidler Hall of the Citadel Theatre.

The Calgary showing will be the following Sunday at 2:00 p.m. in the Science Theatres, Room 140 of the University of Calgary.

As an added feature, Dr. James Mace, of the Harvard Ukrainian Research Centre, an expert on the man-made famine, in which upwards of 7 million Ukrainians were starved to death by Stalin's regime, will be giving an address.

The film by Slavko Nowytski and Yurij Luhovy was honoured at the 1985 Houston International Film Festival.

Harvest of Dispair won first place in the category of politics, governments and world relations.

In addition, it was the only Canadian entry in the 1985 Strasbourg International Film Festival.

This 55 minute colour film is highlighted by rare archival footage and presents a revealing insight into the events surrounding the man-made famine at the end of the first Soviet 5 Year Plan, and it subsequent cover-up by the West.

Prior to the showing in Edmonton, an ecumenical service will be held in Sir Winston Churchill Square at 6:30 p.m.

Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton
Клюб Українських Професіоналістів і Підприємців в Едмонтоні

Joint meeting with the German-Canadian Professional & Business Club

Guests are welcome

SPEAKER:
Jim Edwards, M.P.
TOPIC:
Recent Developments in Federal Multicultural Policy.
DATE:
Tuesday 17 September 1985
TIME:
Cocktails: 6:00 P.M.
BUFFET: 7:00 P.M.
PROGRAM: 8:00 P.M.
LOCATION:
Norwood Legion, Ensign Room, 112 Ave. & 82 St.
PRICE:
$12.00 per person

Julian Koziak is for all of us!

If you wish to help elect Julian Koziak premier of Alberta, or want information on how to elect delegates that will back Julian Koziak, please call:

468-2744

If you live outside Edmonton, please call the toll-free number:

1-800-232-1973

This ad paid for by the Julian Koziak Campaign

YOUR ASSURANCE IS INSURANCE

protect your future

забезпечуйте ваше майбутнє!

We specialize in individual life insurance, tailored exclusively for each particular situation and set of circumstances.. See us!

Ми спеціялізуємося в особистій асекурації життя, яка спеціяльно пристосована до кожної особливої ситуації та одиноких випадків... Відвідайте нас!

Не ризикуйте, але асекуруйте!

STAR AGENCIES (Insurance) Ltd.
Auto — Bonds — Liability — Fire — Life
#203-10715-124 St. Edmonton, Alberta
451-3020

Українські Вісті
Ukrainian News
Головний редактор та адміністратор

Марко Левицький

Помічний та мовний редактор

Христина Шерман

Ukrainian News is published every Wednesday except for two weeks in July at 10967-97 Street, Edmonton Alberta T5H 2M8. Telephone (403) 423-6985. Authorized as second class mail by the Post Office Department Ottawa, and for the payment of postage in cash. 2nd Class Mail. Permit 1035

Задушений ще один голос

Минулого тижня ще один правозахисник впав жертвою совєтської тоталітарної режими. Ми не знаємо в цей час, з якої причини помер Василь Стус, але ми знаємо, що він був ув'язнений в концентраційних таборах або внутрішним засланням майже постійно від 1972-го року. Ми знаємо, що його здоров'я було пошкоджене, і що американський Департмент Держави протестував проти совєтського уряду, який не дав йому належної лікарської опіки.

Американський уряд зробив один протест на показ, і були деякі повідомлення про смерть Стуса — на показ — в деяких американських газетах. Нічогісінько не появилося в будь-якім із канадських щоденників, які ми читали до цього часу. Треба сказати правду, що це в типічно будь-якій справі з українським правозахисним рухом, що західна преса це майже ігнорує.

Коли відбуваються порушення людських прав в Південній Африці, преса кричить, і популярна реакція змушує навіть Роналда Рейгена реагувати якимись економічними карами. Так повинно бути! Але ця неувага, з якою преса відноситься до порушень людських прав в СССР — цей брак субстанційної акції із сторони західних держав означає тільки те, що ці порушення будуть продовжуватися без кінця і краю. Люди, такі, як Стус, дальше будуть гинути в совєтських концентраційних таборах тому, що замало людей на заході справді про це дбають.

Another voice is silenced

Last week another human rights activist fell victim to the Soviet totalitarian regime. We do not know the official reason for Vasyl' Stus death at this time, but we do know however, that he had been imprisoned in concentration camps, or under internal exile almost continuosly since 1972. We know he had been in ill health and we know that the U.S. State Department has protested the lack of medical attention accorded Vasyl' Stus to the Soviet government.

So, the U.S. government made a token protest and there have been a few token mentions of Stus' death in a handful of U.S. newspapers. There has been absolutely nothing in any Canadian daily that we have seen to date. In fact, it's typical of any matter dealing with the Ukrainian human rights movement, that it will be virtually ignored by the western press.

When human rights violations occur in South Africa, the press jumps on it and the popular reaction forces even Ronald Reagan to impose some sanctions. That is the way it should be. But the benign neglect accorded to human rights violations in the USSR — the lack of any substantive actions on the part of the western governments mean only that these violations shall continue unabated. People like Stus will continue to perish in Soviet labor camps because not enough people in the west care.

Перспектива

Ми і наша спадщина!

о. Ярослав Пук
Промова на Українському Селі Культурної Спадщини в Альберті

Коли тисячі народу сьогодні зібралося на цьому місці Українського Села Культурної Спадщини з представниками Альбертського уряду, щоб вшанувати спадщину наших піонерів, то ми з отцями помолилися до Бога під відкритим небом, щоб пригадати наших дідів, батьків, братів і сестер та молодь українського народу, котрі вкладали і вкладають сьогодні свою циголку в розбудову Канади, а за це уряд, вшановуючи наших піонерів, асигнував 15 мільйонів долярів, щоб зберегти і розбудовувати спадщину наших піонерів на Українському Селі в пров. Альберта.

Цього року є перед нами 3 історичні події: перша - рік вшанування молоді, бо молодь є майбутнє життя народу. Її треба у цю приманливу добу цивілізації і технології, небувалого розквіту матеріялних благ, зберегти і спрямовувати на шлях ідеалізму, що кладе в основу життя людини не матерію, а дух, що буде корисне для церкви і народу. Друга: нанад на український народ з сторони Симона Візенталя, який народився в родині купців у містечку Бучач на Поділлі, в Україні, 31 грудня 1908 року, а також його прибічників. Він у своїй книжці очорнює історичні постаті українського народу: Богдана Хмельницького називає "погромщиком жидівства", та українським садистом. Добу славної козаччини - бандитизмом. Гетьмана Івана Мазепу, котрий розбудував на Україні святині - церкви і був багатьох із них фундатором, котрого викляла Москва і заборонила його ім'я поминати по церквах, а Візенталь також його називає "погромщиком". Не забув бідолашний згадати світ. пам. Симона Петлюру та його очернити, котрий загинув з руки жида Шльомми Шварцбарта у Парижі, Франція 1925 року. Показує пальцем на деяких українських католицьких священиків у бувшій Польщі, що за фляшку "шнапсу" віддавали ключі від церкви для жидів, корчми, а український народ називає тут на Заході — коляборантами і слугами нацистів, що змусили покликати комісію Дашейн до розслідження даної справи.

Правдоподібно, що через руки С.Візенталя тих 660 "воєнних злочинців" прийшли з центру Москви на Захід. А добре було би, щоб з того самого центру прийшли матеріяли на захід, як було знищено Українську Автокефальну Православну Церкву з 1921 до 1938 року. Де поділись 34 єпископи і 2224 священики на чолі з Митрополитом В.Лепківським? Де поділось понад 7 мільйонів українського населення в роках 1932-33? Де поділась Спілка Української Молоді (СУМ) на чолі з молодим студентом М.Павлушковим? Де поділась Спілка Визволення України (СВУ)? на чолі з академиком Сергієм Єфремовим? Як було знищено Українську Греко-Католицьку Церкву в Галичині? Де поділось 7 єпископів і 1225 священиків? Ми знаємо, що повернувся на захід митр. Сліпий і Єпископ Велечковський. Коли С.Візенталь називає провінцію України Галичину своєю батьківщиною, то повинен би про неї сказати більше щось позитивного, бо вона має у собі більше плюсів як мінусів. Згадую це побігово лише тому, що я є син українського народу, служу йому і тому болію його терпінням, бо і сам пережив багато.

Дальше хочу коротенько зупинитися над культурною спадщиною, бо плекання національної культури - це творчий процес, що дає найбільше вдоволення людині, організації, церкві, або навіть, і державі. Цей процес ніяк не обмежує свободи в демократичному світі одиниці чи навіть цілого народу, людина жива повинна бути творчою і творити свою національну культуру між іншими етнічними групами тут у Канаді і це буде вклад нашої цеголки в розбудову багатокультурної держави Канади. Ми не сміємо бути асемільовані, тобто не сміємо відпристи від українського берега, бо як відпливемо, то в чужому затонимось і нам не поможуть гренти, фестивалі, а навіть Села Культурної Спадщини. Ми мусимо знати свою культуру.

Українська вишивка чарує інших своїм мистецтвом. Українська пісня, з котрою і тут будуть виступати наші хори, вже здобула собі великий авторитет тут у Канаді і поза Канадою.

Кераміка, національне вбрання, а зокрема український танок мають свої історичні вартости, бо ним вітали королеву Елисавету II під Українською Писанкою, у Веґревил, Альберта і президента США Рейґена тут у Канаді. Тому ми це культурне мистецтво виявляємо з глибини свого серця і плекаємо тут у діяспорі. Будуємо церкви не тільки на те, щоб у них молитись і складати подяку Богові, але це виявлення нашої віри і любови у відношенні до свого творця. Через будівлю візантійського стилю церков поглиблюємо і розвиваємо українську архітектуру, що нею красуються села і міста у Канаді.

Отже творіння культурних цінностей -це є боротьба з національною смертю, це вияв наших здібностей, наших емоцій. Це все дає людині почуття національної гордости, повноцінности і забезпечує безперервність наших поколінь, як писав наш геній Тарас Шевченко: "До мертвих, живих і не народжених". Тим самим він в'яже нас з часом минулим, теперішнім і майбутнім. Тому зберігаймо, вдосконалюймо і поширюймо культурну спадщину наших батьків тут, на Українському Селі, то це буде моноліт нашого голосу, маніфестацією нашої єдности у боротьбі за національні ідеали, і вони лишаться в історії українського народу тут, у Канаді, для молодшого покоління.

Як би виглядав наш народ сьогодні без Різдва Христового і прославлення Сина Божого? Без Святого Вечора і колядок? Без Великодня і посвячення пасок? Без Зелених Свят (Пресвятої Тройці) і відвідування та посвячення гробів наших найдорожчих? Без українських традицій, пісні і танку? Відповідь була би одна — безбатьченки, бо не знали би своєї батьківщини з котрої походимо, свого роводу і його гарної історії. Через культуру, а нею є кожна людина, що зберігає свої національні і духовні потреби - вносить суб'єктивні елементи у світову скарбницю культури, що студіюють інші народи і пізнають вартість даного його народу.

Шануймо свою українську мову! Промову -слово євангелист Іван говорить так: "Споконвіку було слово, а слово в Бога було, і Бог було слово: Воно в Бога було спочатку. Все через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього" (ів, 1, 1-3) Чи можна це краще окреслити слово - мову, як це зробив євангелист Іван? Ми ж це слово - мову дістали в початках свого народження з крові мами, тому вимовляємо ним найперше - мама, дальше через слово вдосконалюємо мову, розвиваємо розум. Наш великий геній Тарас Шевченко писав: "Возвеличу малих отих рабів німих, я на сторожі коло них поставлю слово".

Це слово Шевченка було звернене до України і до її народу. Він дбав навіть про однокровність нації, де вчив дівчат: "Кохайтеся чорнобриві, та не з москалями, бо москалі злії люди, зроблять лихо з вами".

Наш Митрополит Іларіон (Огієнко) нас вчив: "Мова - це душа народу". Це є культу-

Прод. ст. 6

Думки авторів не завжди висловлюють думки Редакції. Приймаємо тільки оригінальні і підписані статті, кореспонденції, дописи і посмертні згадки. Писані не машинці через лінію з маргінесом по обох боках, щоб могли справити рукопис; у відбитках ніяких послиок не приймаємо. Редакція застерігає собі право скорочувати статті, кореспонденції, дописи і посмертні згадки.

Ukraine's economy stalling

On July 16, the Central Committee of the Communist Party of the Ukraine (CPU) held a regular Plenum to examine the question "Concerning measures for the accomplishment in the republic of the tasks put formard by the CC CPSU for the acceleration of scientific-technical progress". The participants included the First Secretaries of L'vov, Kharkov and Kirovograd Oblasts, the Director of the Glushkov Institute of Cybernetics of the Ukrainian Academy of Sciences, the Director of the Kalinin coal-mine in the Donetskugol' production association and the Ukrainian Minister of the Ferrous Metallurgy industry. The main speech was read by CPU First Secretary V.V. Shcherbitsky and a decree was adopted based on its contents.

The Plenum was preceded and evidently much influenced by a meeting of the CPU leaders that took place a day or two earlier to examine the results of the work of party organizations in the republic in the first half of 1985. This meeting criticized some of the enterprises working under the guidelines of the industrial planning experiment for their continuing failure to meet contractual obligations, and bemoaned the lack of plans for the development of science and techonology. It also made yet another attack on the Ukrainian Ministry of Ferrous Metallurgy, which has been under a state of virtual siege for the past few months. The responsible Minister, D.P. Galkin, was again criticized for his serious deficiencies in leadership.

Finally, the meeting singled out the Transcarpathian Oblast party committee and its First Secretary, G.I. Bandrovsky, for their failure to direct work of worker's collectives in the "struggle with those who violate the law". These violations are evidently to do with labor discipline.

Following the CPU meeting, it became clear that Shcherbitsky would take the above into account, in addition to Gorbachev's directions as enunciated both at the CC CPSU meeting on scientific policy in June, and during his visit to the Ukraine at the end of this same month. In fact, the *keynote phrase* of Shcherbitsky's speech was "to *raise* the technical level and to improve the quality of production". Although this particular phrase has been repeated monotonously of late, there is no doubt that Scherbitsky, with scattered obsequious references to Mikhail Gorbachev, delivered a tough speech, and followed his leader's example by singling out several ministers by name for sharp criticism.

Basically, Shcherbitsky's lengthy speech can be divided into two main issues: how to raise labor productivity in the Ukrainian economy; and how to ensure scientific and technical progress over the next fifteen years. We can examine both issues in turn.

The plan for the increase of laber productivity in the Eleventh Five-Year Plan has not been fulfilled, primarily because of poor performances in several kay areas, particularly in the Ukrainian Ministries of Ferrous Merallurgy, Light Industry, Construction Materials Industry and the Coal Industry. As one reason behind these sluggish performances, Shcherbitsky noted the the leaders of some enterprises and party committees in Voroshilivgrad, Kherson and Volyn Oblasts lacked initiative, and were constantly awaiting additional "orders from above". In the Ukrainian Ministry of Light Industry, which is operating under experimental guidelines, the leaders appear to have appropriated some of the bonus payments for themselves, with the active contrivance of the Party Committee. Shcherbitsky also observed that in a large proportion of enterprises in Dnepropetrovsk, Donetsk and Zaporozh'ye, the average wage rose faster than the rate of labor productivity.

Perhaps a more fundamental reason behind the failure to increase labor productivity, and one discussed at some length by the Ukrainian Party boss, is the large proportion of manual laborers in Ukrainian industry. Their number is to be at least halved in the Twelfth Five-Year Plan, and 1.5-2 million unskilled workers are to be released for other work in the immediate future, including about one-third of those who work in nonessential tasks. Where this flood of released workers will fing their employment is a matter for conjecture.

According to Shcherbitsky, there have been "enormous losses of working time," especially in the Ukrainian Ministries of Construction Materials Industry and Fruit and Vegetable Industry, whose leaders, A.T. Shevchenko and V.A. Lisityn, were among those ministers singled out for criticism. In two areas at least, the Soviet

David Marple

authorities have made heavy investments that have not been justified by returns: in the coal industry of the Donetsk Basin; and in agriculture in Zaporosh'ye Oblast, where gross production of agriculture has actually decreased over the past four years. In the latter case, one suspects that the size of the investment will be decreased in the future.

In making the above critique, Shcherbitsky was on fairly solid ground. In following the CC CPSU's lead on scientific and techonological progress, however, there seemed to be litle substance to his verbosity. He cited one specific success — the collective of the association of Novokramatorskii machine-contruction works, which has modernized 11 roling mills that will reportedly enable, without major capital cost, an increase in the output of rolled iron by 3.5 million tons per annum. Machine building is to be one of the priority industires in the coming Five-Year Plan.

But rather than using this as an model example, he proceeded to attack academic and scientific institutes for their failure to come up with new ideas that could be converted easily from theory into practice, and named specifically the Directors of several departments of the Ukrainian Academy of Sciences. The relationship between research and industry has always been problematic and it is obviously an area that Soviet leaders would like to see better integrated. One of the proposals made by Gorbachev at the CC CPSU meeting in June would give the USSR Academy of Sciences a greater role in applied research. Shcherbitsky's approach, however, does not seem to have been well thought-out. Instead of examining the reasons for the apparent lack of coordination between research and industry — one of the ostensible bases of the USSR's future development — he simply harangued Soviet scientists, surely to no avail.

The presence at the Plenum of V.S. Mykhalevich, the Director of the Glushkov Institute of Cybernetics of the Ukrainian Academy of Sciences, suggests that the subject of the use of computers in Ukrainian industry and their place in the devepolment of Ukrainin science and technology may have been dealt with, but it was not included in the published speech.

The words "raising of the technical level" appear several times in the speech. It was declared to be the primary task in the Ukrainian coal industry, and technical improvements are to be used to economize on at least 2 million tons of metal in the next five-year plan. But there is no indication of how this "technical rearming" of industry or the intensification in the use of existing energy resources, as opposed to the discovery of new resources, is to be carried out. On fact, there has been little indication that even in areas such as the city of Kharkov, where "thechnical rearming" was intoduced following the Mrch 1985 decree on this subject, that any progess has been made, as a recent CPSU order indicated.

In conclusion, Shcherbitsky announced a "decisive struggle" against all manifestations of conservatism, complacency, departmentalism and *regionalism*, which rather suggests that the Ukrainian SSR has been accused of pursuing its own interests as opposed to those of the USSR. In all, a defensive speech and a fairly typical Shcherbitsky performance. If a new era really has begun under Gorbachev, it has yet to penetrate the Ukraine. Ministers may fall after the stern rhetoric, but it is difficult to perceive any substantial improvement in economic performance in any area, with the exception, perhaps, of energy.

NOTES

1. *Pravda Ukrainy*, July 17, 1985. See also, *Pravda*, July 18, 1985.
2. *Pravda Ukrainy*, July 16, 1985.
3. See RL 200/85, "Gorbachev Reveals A Little More of His Economic Policy," June 17, 1985.
4. *Radio Moscow*, 1200 CEST, July 4, 1985.

Коротко

Що спричинило катастрофу?

Сталася ще одна літакова катастрофа, в найгіршім році історії літакових випадків.

Літак моделі ДіСі 9, авіялінії Мидуест Експресс, збився об землю зараз після того, що відлетів від летовища ім. Мичелла в Милуакі. Представник авіялінії каже, що ніхто з 31-єї особи на літаку, не лишився живим.

Попередній репортаж повідомляв, що на літаку з двома двигунами, було 45 осіб. Поки не відомо, що спричинило катастрофу.

Скрутне становище

Прем'єр-міністер Малруні каже, що рапорт комісії Макдональда приносить дальші докази того, що Канада є бідною країною.

Рапорт, виданий в четвер, радить, щоби річний федеральний дефіцит був скорочений на 10 більйонів долярів.

Але в ньому не сказано, що Канада знаходить ся в стані банкрутства. В рапорті застерігається проти будь-якого значного зменшення дефіциту до часу, що економічне виздоровлення стане сильнішим, що уряд готовий зменшити банкові відсотки до такої міри, що вони покриють будь-який ріст у безробітті.

Система повітряної безпеки

Особа, яка відповідає за системи безпеки на канадських летовищах каже, що канадський відділ транспорту виплатив приблизно 5 мільйонів долярів, щоби підкріпити свої анти-терористичні сітки на летовищах.

Але каже Кен Тгорнікрофт, що це відносно мала сума, коли взяти під увагу те, що потрібне.

Системи безпеки встановлені в 60-их і 70-их роках мали за ціль боротьбу проти викрадення літаків, а не проти тероризму такого типу, який підозрівається у катастрофі Ер Індії. Тгорнікрофт додає, що федеральна паненя над повітряною небезпекою має здати звіт перед кінцем цього місяця, і що мабуть, як наслідок звіту, буде ще тісніша система безпеки.

Смертельна зброя

Міністер оборони Франції каже, що його країна є спроможна збудувати нейтронну бомбу.

Ці думки Чарлза Герну в паризькім журналі є першими від уряду від часу, що були видані репортажі про французький плян експериментувати таку зброю. Нейтронна бомба, що вперше найдена в Америці, має спроможність убивати людей, без нищення будинків. Генрну каже, що його уряд ще не вирішив, чи працювати над виробленням цієї смертельної зброї, чи ні.

Випадки з туристами

Поліція в Афінах каже, що приблизно 18 туристів з Британії були поранені, коли мужчина кинув дві ручні гранати в їхню гостинницю біля моря. Дехто з поранених тепер глухі й німі.

Ніхто покищо не признав вини. Минулого місяця, 13 осіб були поранені в вибусі в ресорті, недалеко місця сьогоднішнього нападу.

Цей ресорт також популярний серед британських туристів. Анонімна особа пізніше сказала по телефоні, що винна за цей вибух радикальна мусульманська група.

Доскональна місія

Майже доскональна місія — так описує один урядник космічного агенства НАСА працю, виконану на орбіті кораблем Дискавері й його астронавтами, які вернулися на землю у вівторок.

Джессі Мурр, директор програми космічних кораблів НАСА, хвалить астронавтів, кажучи, що вони, мов машини направили ушкоджений сателіт.

Москва і ціни на її ринках

Переклад і опрацювання Христини Шерман

Чи може середня совєтська людина позволити собі кожний день купувати овочі і городину?

На це питання можна дуже легко відповісти, коли познайомитись із цінами на московських ринках. В крамницях, багато з того, що продається на ринках, або немає, або воно такої якості, що їсти його не можливо, не те, що людям, а навіть і худоба їсти не захоче.

Ось якого листа написала одна товаришка, що мешкає в Москві до своєї товаришки, що мешкає в Н'ю Йорку:

"Сьогодні пішла на ринок, і побачила, що в цьому році страшенно дорогий ринок. Трускавки шість рублів за кілограм, молода картопля від трьох до чотирьох рублів. Ціни божевільні. В минулому році все було дешевше. А ті, що привозять з півдня і говорити страшно: черешня 8 рублів за кілограм..."І це все в середині літа. Лист написаний 21 червня.

А ось виписки із іншого листа, який написаний 30 липня:

"Один кілограм огірків коштує два рублі, помідори середні, не дуже доброї якості - два рублі 50 копійок, пучечок редьки 33 копійки... Купила на 15 рублів зеленини. В крамниці це, звичайно, дешевше, але або немає цього, що треба, або воно таке, що гостей прийняти ним неможливо".

І що ж? Чи може середня совєтська людина позволити собі "дари природи"? Якщо вірити совєтській офіційній статистиці, середній заробіток трудящого -160 рублів на місяць. Працюють вони 22 дні на місяць, по вісім годин кожен день - 176 годин на місяць. Не важко порахувати, що одну робочу годину людина одержує 92 копійки, а за цілий робочий день 7 рублів 28 копійок.

Таким чином, за цілий робочий день совєтський трудящий ледь-ледь заробить на кілограм трускавок, але цілоденної платні йому не вистарчить на кілограм черешні. Майже три години він повинен працювати, щоби купити один кілограм поганих помідорів, майже гнилих. Що правда, то не гріх, за одну годину він може заробити не на один, а на цілих три пучечки редьки. І це влітку!

Що стосується автора листа, що залишив на ринку 15 рублів (це платня за два дні) то це навряд чи можна віднести до категорії "середньої совєтської людини".

Мова йшла про московські ринки. А в Росії черешень і трускавок не купиш ні за які гроші навіть влітку. В обласних центрах під-совєтської Росії зелені в продажу вдень і з вогнем не знайдеш.

Навіть на нашій Україні, справи відносно цін на зеленину, такі ж самі. І це на Україні, на нашому чернозем!

Шаліє війна в Афганістані

В Афганістані дальше продовжується завзята боротьба між афганістанськими повстанцями та совєтськими військами.

Совєтські та комуністичні війська провадять масивну офенсиву проти повстанців в провінції Пактія, тільки півтора кілометри від пакістанської границі.

Хоч повстанцям бракує зброї, вони все ж таки тримають свій фронт.

Совєти пробують зайняти райони повстанської сили в південному Афганістані, щоб перервати дорогу доставлення від таборів втікачів у Пакістані.

Вони висипають чим раз більше війська в ту околицю.

Але повстанці також підкріпляють свої війська через границю із Пакістаном.

Світова

Прод. із ст. 4

ра, це є література і мистецтво, без рідної мови його висловити не можна.

Великий будівничий Канади, прем'єр Вільфорд Лорє порівняв національний склад Канади до Готицької Святині, яку він бачив в Англії, яка була вирізблена генієм мистця у гармонійній цілості з мармуру, дуба і граніту, в такому стилі він хотів бачити майбутню Канаду, де сказав: "Я хотів би, щоб мармур залишився мармуром, граніт гранітом, а дуб дубом. І з усих тих елементів я хотів би будувати народ, великий, народ поміж націями світу — Канаду".

Будьмо і ми одною частинкою граніту, залишімося УКРАЇНЦЯМИ у великій будівлі Канади. Бо і ми є покликані з волі Божої до життя, а не смерти, тому живімо й розвиваймося.

Відкритий лист

Ще один із моїх друзів, з яким я сидів у хрущовських концтаборах, заарештований. Відійшли Брежнєв, Андропов, Черненко, але нічого не міняється, сталінські часи продовжуються.

Василь Долішний, борець за незалежність України від Сов. Союзу поневолених націй, борець за честь і гідність українця, у ворожому окруженні, знову, вже в третій раз заарештований.

А крім того прийшли вістки про те, що знов запроторені в тюрми націоналісти теж з інших республік СССР, напр., у Прибалтиці заарештовані Март Ніклаус і Гунар Астра, мої друзі в таборах ще в 1963 році.

Ще в таборах, а теж після відбуття безпощадних тюремних засудів, ми не раз дискутували з друзями-українцями. Вони подивляли відкриту, офіційну боротьбу жидів за національну гідність і оповідали мені, як в минулому українці вже не раз боролись з комуністичною владою зі зброєю в руках. Але тоді ще не було в народі повної єдности, яка виходила б зі зрозуміння національної мети.

Мої друзі-українці, вийшовши на волю зі совєтських таборів, знов віддавали свої сили і набутий досвід для того, щоб вся Україна, а не тільки її західні області, перейнялась ідеєю боротьби за незалежність.

І вони виграли цю битву: сьогодні робітництво, селянство й інтелігенція по всій Україні однаково розуміють, що лише незалежність від СССР принесе їм щасливе й безпечне життя вільних людей.

І саме тому, що бій за душі українців сьогодні уже виграний українським націоналізмом, саме тому така безпощадна загибаюча тиранія комуністів, і якраз через це продовжуються все нові і нові арешти.

І одною з жертв у цій війні за вільну Україну — є мій друг, Василь Долішний.

Слава Богу, я вже закінчив свою тернисту дорогу, але багато моїх друзів, з якими я сидів у совєтських таборах, а між ними націоналісти різних "республік" СССР: українці, литовці, латиші, естонці, білоруси, молдавани, казахи, кіргізи, таджики, узбеки, німці, татари і багато других ще й сьогодні у концтаборах.

І очевидно, жиди, з якими совєтська влада розправляється сьогодні, можливо, найбільш жорстоко.

Те, що совєтська влада запроторює націоналістів у концтабори і психіятричні тюрми, є свідоцтвом живучости тих народів, які боряться за звільнення себе від смертельних "братерських обіймів" комуністів СССР. В цьому теж початок остаточної загибелі комуністів: націоналізм похоронить гнилу тиранію совєтської влади, народи здобудуть свободу, а в день розвалу СССР весь світ знову свобідно віддихне.

Волю тобі, Василю Долішний, волю тобі, Україно, волю вам, мої тюремні друзі!

Авраам Шіффрін
Ізраїль, квітень, 1985 р.
"Наша мета"

Приготовляється з'їзд українських політв'язнів

ЗВЕРНЕННЯ
в справі світового з'їзду українських політичних в'язнів німецьких тюрем і концтаборів

В місяці травні, червні, і липні цього року колишні українські політичні в'язні, що вийшли на волю з тюрем і концтаборів Третього німецького райху в 1945 р., організовано пом'янули тих своїх друзів, що були замордовані в німецьких катівнях або згоріли в крематоріях Третього райху. Їх пом'янено враз зі всією українською громадою громадськими зібраннями, сходинами, споминами, літературними читаннями, вокальним словом, Богослужбами в церквах та програмами в народних святинях. Відновлено теж в їхню честь ініціятиву видання пам'ятного збірника, а в деяких діяспорних скупченнях організовано клітини політичних в'язнів до праї.

Комітет Українських Політичних В'язнів в Канаді, який ініціював історичні поминки з признанням відмічує оцим, що цю сумну ювілейну річницю українська спільнота гідно зарекордувала в історії української діяспори.

Сорокова річниця розвалу Третього райху знаменна ще тим фактом, що саме в цей час вороги української державности посилили всю свою дезінформацію, щоб український визвольний рух дискредитувати, а тим самим сфальшувати визвольні сторінки української історії і завернути хід цієї історії на ворожі і блудні шляхи. Вороги українського державного будівництва намоглися організувати до цієї акції різні темні міжнародні агентури, а навіть також колишніх громадян нашої Батьківщини.

Така безоглядна мобілізуюча ворожа акція змобілізувати до дії і протидії всю українську діяспорну спільноту. Беручи до уваги що саме пильну потребу, Президія Комітету Українських Політичних В'язнів в Канаді після консультації з іншими українськими осередками колишніх політичних в'язнів (США, Німеччина, Франція, Англія) рішила скликати світовий з'їзд — конгрес українських політичних в'язнів німецьких тюрем і концтаборів. Дата цього з'їзду-конгресу визначена на 23 і 24 листопада 1985 р. З'їзд відбудеться в Торонті (Канада) в Українському Культурному Центрі при вулиці Кристі 83-85. Господарем з'їзду буде Комітет Українських Політичних В'язнів в Канаді.

На цей світовий з'їзд закликаємо і запрошуємо оцим всіх українських політичних в'язнів нацистського режиму, які живуть в Західному світі. Одночасно радо вітатимемо представників українських організацій, установ, товариств та політичних в'язнів інших окупантських режимів України, які вважатимуть потрібним віддати шану і салют загиблим за Україну політичним в'язням, зложити свій протест перед новітніми злочинними фальшивниками історії України та намітити спільний шлях соборної дії.

Всіх заінтересованих просимо голоситися на адресу Комітету Укранських Політичних В'язнів в Канаді:

COMMITTEE OF UKRAINIAN POLITICAL PRISONERS
418 ABERDEEN AVENUE
WINNIPEG, MANITOBA R2W 1V7

Вчасне зголошення допоможе в кращому плануванні з'їзду організаторам, а учасникам забезпечить знижкові ціни в літунських квитках та вигідніші приміщення на час з'їзду.

Вінніпеґ, 4 вересня 1985
За президію Комітету Українських Політичних В'язнів
Д-р Михайло Марунчак — голова
о. мітрат Семен Іжик — секретар

Музеєві 14 років!

Не дуже це довгий прожмуток часу, а скільки вже зроблено! В габльотах пишається чудова народна ноша, барвиста вишивка на рушниках, сорочках, запасках, манить око соняшними кольорами.

Маєстатичні постаті княжої доби, нагадують нашу славу - з портретів задивлені обличчя письменників, а побіч поорані тяжкими обставинами життя, світлини піонерів.

До великих розмірів розрослася бібліотека і стає тісно на вартісний матеріял, який щораз більше і частіше прибуває.

Музей неймовірно росте! Конечно, треба побільшити приміщення, зібрати ще ті останки наших скарбів, які залишились, не дати пропасти мистецьким зразкам високої кляси, бо таких вже більше не буде.

Наша ціль — дати якнайбільше простору тим неоціненним шедеврам нашого мистецтва, а це буде можливо тільки тоді, коли буде відповідний для цього будинок, в якому кожний експонат знайде своє місце.

Залишім молодому поколінню нашу спадщину, хай вони будуть горді за своїх предків!

Щоби здійснити цей задум, цю благородну ціль, ми звертаємось до людей доброї волі і просимо допомогти нам у цьому. Сподіваємося, що наше прохання знайде прихильний відгук у нашій жертвенній громаді!

Початкові кошти (плянування) дійдуть до суми $500.000, ми маємо приблизно 2/3 з цієї суми, а зараз хочемо започаткувати збірку і сподіваємось зібрати ще $100.000

Ласкаво просимо про пожертви!

За точнішими інформаціями просимо звертатись до членів дирекції УКАМА:
Едмонтон, Альберта
9543 - 110 Аве,
T5H 1H3
Тел: 424-7580

Григорій Йолик

Запрошення для всіх на зустріч з послом до Оттави,п. В.Лесиком, який виголосить цікаву доповідь на тему дня. Ця зустріч відбудеться в п'ятницю, 13-го вересня в 2:00 годині пополудні в Народнім Домі, при 9620 - 109 авеню.

Отже просимо всіх заінтересованих прибути на означений час.

За управу Товариства Українських Піонерів
Іван Тимчишин, голова
Дмитро Прокоп, секретар

Редакція "Українських Вістей" бажає швидкого одужання нашому політичному оглядачеві Тарасу Григоровичу Литвяку, який знаходиться в лікарні Міс Рекордія після атаку серця.

З минулого

10 років тому
11 вересня 1975 року
Самовбивство на совєтському літакові

На совєтському пасажирському літакові, що летів з Н'ю Йорку до Лондону, відкрито тіло вбитого мужчини. Зразу совєтська залога літака та урядники совєтської амбасади в Лондоні не хотіли давати ніяких вияснень, одначе пізніше заявили, що вбитий був членом залоги літака й був помічним пілотом віком 30-40 років. Причиною його смерти було самогубство. Одначе совєтські урядники не виявили ані імені самовбивника, ані ближчих обставин його смерти. Його тіло забрав совєтський літак у домовині до СССР.

Повернувся до свого імені

Офіційна "манітобська Ґазета" надрукувала повідомлення про зміну прізвища Антона Гардбреда на Антона Твердохліба. Не знати, чи предки Гардбреда не називалися Твердохлібами й не змінили свого імені на англійське з практичних міркувань, але теперішній носій цього імені вирішив, що він є українського роду й повинен носити українське ім'я. Честь йому за те!

Посадник В.Гавреляк зрезиґнував з додатку

Едмонтонському посадникові М.Гаврелякові тепер міська рада ухвалила підвищити платню із 25.000 долярів до 35,000 долярів річно. Посадник заявив, що він подарує додаткових 10,000 долярів на добродійні цілі.

Одночасно із підвишкою платні для посадника, міська рада ухвалила теж підвишку платні для міських радних із 7,200 долярів до 10,800 долярів річно.

25 років тому
12 вересня 1960 року
Естонець, якому комуністи закинули воєнні злочини, позбавив себе життя

Александер Лак, 53-літній естонець і мешканець Вінніпеґу, заперечив рішуче, що він був коли-небудь комендантом концентраційного табору в Естонії, на службі нацистів, в якому загинули тисячі жидів. Таке обвинувачення подало совєтське агенство ТАСС у своїх депешах з Москви. Лак признався, що він був тільки в 1943 р. командантом звичайної в'язниці в Таллінні, призначеної для в'язнів, засуджених за різні звичайні злочини. Він відкинув з обуренням закиди, що привіз із собою до Канади майно в дорогоцінностях, яке походило з ограблення в'язнів. Жінка Лака сказала репортерам, що вони обидвоє з чоловіком тяжко працювали в Канаді від 1948 р., щоб купити собі дім в ціні 11,000 долярів. Він працював, як цивільний робітник на летовищі у Вінніпезі.

Минулого вівтірка Лак поповнив самогубство. Його знайшли повішеного в гаражу позаду його дому у Вінніпезі.

Іміґраційна влада в Оттаві провірила документи в зв'язку з його приїздом до Канади в квітні 1948 року, як іміґранта. Він сів на корабель в Ґенуї, в Італії. Канадська поліція тоді дала згоду на його приїзд. Представник департаменту далі заявив, що департамент провіряє умовини, серед яких йому позволено еміґрувати до Канади.

Жінка Лака заявила, що вона ніяк не вірить, що Лак міг позбавити себе життя. Вона натякнула, що могли його повісити сторонні люди. Крім того він не залишив їй ніякої записки перед своєю смертю.

Дебатують про ролю жінок у збройних силах Канади

Бен Малькин, оттавський кореспондент "Канадської сцени".

Хоч сучасна політика в збройних силах Канади забороняє жінкам брати активну участь у воєнних діях, проте це може змінитися в недалекому майбутньому.

На летунській базі у Колд Лейку, Альберта, вишколюють двох жінок на бойових летунів. Чи будуть більше вишколювати жінок для цієї ролі, це залежатиме від результатів сучасного вишкільного курсу.

Ерик Нілсен, міністер оборони Канади, сказав на недавньому зібранні підкомітету Палати Громад в справі рівних прав, яке відбувалося в Оттаві, що такий експеримент відбувається на військовій базі в Колд Лейку, Альберта. Він також сказав, що стаття 15 Статуту Прав і Свобід — це закон цієї країни і що існує "одна річ, яку ві не може коментувати — це не підкоряння правилам закону країни".

Стаття 15 Статуту звучить так: "Кожний індивід/кожна індивідка є рівні перед і згідно закону і мають право на рівну охорону та рівні можливості користуватися цим законом без дискримінації, а особливо, без дискримінації, яка може бути базована на тлі раси, національного або етнічного походження, внаслідок кольору, релігії, статі, віку, або ментальної чи фізичної недомаганости".

Все ж таки, є відкриті ще двері для відступу, для винятку, за посередництвом статті 1-ої Статуту. Під час переслухання, Шіла Файнстовн (Ліберальний посол на виборчу округу "Мавнт Рояль") запитала, чи Нілсен буде старатися зробити винятки згідно статті 1-ої для Збройних Сил Канади. Стаття 1-ша звучить наступно:

"Канадський Статут Прав і Свобід гарантує права і свободу, які є там виписані, що є підметом тільки для таких раціональних обмежень, що можуть бути наочно оправдані у вільному і демократичному суспільстві".

Нілсен відмовився відповісти на певні запитання, до чого його примушувала Файнстовн. Він сказав, що це буде залежати від специфічної справи щодо осягнення вирішення, але пізніше, все ж таки він сказав, що він не має наміру не дотримуватися статті 15-ої Стутуту Прав і Свобід.

Це питання є особливою турботою для жінок з огляду на те, що внутрішня структура збройних сил Канади є така, що підвищення до найвищого сиупня можна осягнути шляхом практики під час воювання, ніж шляхом адміністративних або технічних одиниць.

На ранішому зібранні цього підкомітету у Вінніпезі це питання так висловила Беті Арнот, репрезентуючи манітобський Комітет Акції в справі стутуту жінок:

"Ми вважаємо, що жінки повинні мати дозвіл брати участь у бойових акціях канадських збройних сил тому, що відмежовуючи їх від участи в бойових акціях, здержують їх осягнути вищу ролю у збройних силах..."

"Ми віримо в те, що так, як із іншою інституцією, і коли наступлять такі проблеми, то тоді збройні сили Канади мусять взятися за таке діло і вирішити його, так само, як із якою-небудь іншою організацією, де бувають проблеми персоналу..."

"Військові сили Канади мусять вступити в 20-те сторіччя і подивитися, чи деякі із їхніх побоювань є важливими; якщо так, то тоді вони мусять взятися за вирішення цієї справи".

Під час другої світової війни жінки служили при залогах антилетунської артилерії, як відсилачі депеш, водії амбулянсів, та як летунські залоги, перевозячи літаки з Північної Америки до Британії. Вони тепер служать на поготівлі, на далекій, ізольованій станції в далекій Арктиці і, розуміється, тепер існує вишкільна бойова летунська програма в Колд Лейку.

UKRAINIAN PROFESSIONAL & BUSINESS CLUB OF EDMONTON

INVITES YOU TO THEIR 25th ANNIVERSARY

PRESIDENT'S BALL

Saturday, September 28th, 1985
CHATEAU LACOMBE HOTEL
Join us for a gala evening of dining and dancing
PRESENTATIONS:
Honorary member award the Honorable Peter Greschuk, Q.C. and scholarships
DOOR PRIZE:
CP AIR Holidays trip for two to LAS VEGAS courtsy of ALAMO TRAVEL LTD, 171 North Town Mall, tel. 478-6677

$32.50/person ticket information phone 476-3236

Lesia Ukrainka's

Tickets now on sale

the AZURE ROSE

A WORLD PREMIERE

written, produced and directed by Roman Brytan and Karen Gartner

set design by John Madill

costume design by Mardi Gordon and Sue Graves

September 27, 28, 29, 1985
SUB Theatre
Tickets available at BASS and the Ukrainian Book Store.

For Invitations see us first

ALPHA-ONE PRINTERS 429-2363
10967-97 STREET (DOWNSTAIRS), EDMONTON

Dance Around Alberta

The kozak sword dance is one of the most spectacular of Ukrainian dances Here instructor Andriy Nahachewsky demonstrates some of the moves.

Ukrainian dance camp marks a first for Alberta

by Daniel Johns
Bonnyville Nouvelle

Teenagers who took the Ukrainian Dance workshop at Camp Kievs-K-Hi on Moose Lake are already looking forward to next summer.

The camp for 12 to 16 year olds was the first of its kind held in Alberta and the enthusiasm generated is sure to translate into more ambitious plans for next summer.

"We were surprised and impressed by the energy and enthusiasm the dancers have shown," instructor Andriy Nahachewsky, of Edmonton says.

"On some rainy mornings it was no fun getting out of bed, but they were ready 10 minutes early and warming up. No one tried to skip out of classes or take shortcuts and that includes the last half hour after five and half hours of dancing. It made our job a lot easier."

Mr. Nahachewsky and wife Kim were the principle intstructors with help from Pat Lychak who concentrated on ballet aspects of the dance, Rick Wacko, artistic director of the Cheremosh Ukrainian Dancers, John Pichlyk, artistic director of the Ukrainian Shumka Dancers and Ray Kelly from the athletic department of the University of Alberta who talked about injuries related to dancing and how to deal with them.

The 31 students represented 18 of the 83 Ukrainian dance clubs in Alberta.

Camp administrator Ted McLeod explains only dancers with four years or more of dancing were allowed to attend the camp.

Also, preference was given to older dancers because they have a tendency to drop out and something is needed to maintain their interest.

Dancers from outlying centres that would normally have trouble getting top level instruction were also given preference and attempts were made to balance the number of boys and girls.

This year seven boys and 24 girls were accepted, but the organizers expect a more even sex balance as the program begins to steamroll in the future.

Tentative plans call for two camps next year, one for eight to 13 year olds and another for 14 to 17 years olds.

The camp came about after several clubs met in Redwater and decided something was needed to encourage the 5,000 Alberta dancers. Even though Alberta has the largest number of

Instructor Pat Lychak demonstrates the best way to hold a pose.

Cont. P. 9

Proper warm-ups prevent injuries. Dancers hold onto the bar as they get ready for the day's activities.

Dance

Cont. from P. 8

dancers, Saskatchewan had already moved ahead of Alberta by holding yearly workshops.

Altanets' 85 was formed out of the meeting with Henia Martyniuk, president of the Alberta Ukrainian Dance Association, taking a leadership role.

The Moose Lake site was chosen because it was thought it would create a closer, looser atmosphere than a city location could and that certainly proved to be the case.

The dancers had to stay at the camp for the duration of the week without outside distractions.

The hall used for dancing was somewhat cramped, Mr. McLeod acknowledged, but there is a possibility the owners of the camp, the Ukrainian Orthodox Church, may build an outdoor theater next year.

Although Mr. Nahachewsky said it wasn't much of a problem, it appeared the heavy concentration of dancing was a little hard on the dancers at first.

Most clubs operate for an hour or two during one, two or three evenings a week.

At the camp, dancing was done for three hours in the morning and three hours in the afternoon. For many it was the longest session of their lives and they found it taxing.

Mr. McLeod says next year dancers may be given a warm up program for the week ahead of the camp.

During the evenings another two hours was spent on the culture and history of Ukraine and looking at dance videos.

There was also some time for socializing. Having fun was a primary goal of the camp. Mr. Nahachewsky points out.

Mr. McLeod says the affects of the camps should start to be felt at the club level in a few years when the present dancers begin to take on positions of leadership.

Both he and Mr. Nahachewsky agree one of the major benefits will be a broadening of expression.

Using the Bonnyville Ukrainian Dancers as an example, Mr. McLeod says the club dances almost exclusively in the Poltavsky style.

The three members of the club at the workshop have now tried dances from all across Ukraine and someday they will be in a position to pass on their skills.

Mr. Nahachewsky says the dancers were generally at the level expected, but had a variety of experience. Often the new material introduced would be very familiar to some dancers and totally new to others.

"We had to vary the material enough to throw a few curve balls at every one, but not too many to anyone," Mr. Nahachewsky explains.

"The kids are amazed. They don't believe they have learned so much," Mr. McLeod says. "They thought they were good in their clubs, but learned how much they don't know."

The amount of effort the dancers expended was demonstrated by how their eating habits changed, Mr. McLeod laughs.

"At the start they ate like birds, but soon they were forgetting all about peer pressure at the table. They were eating for basic survival."

B'ville singers elect executive

The Bonnyville Community Ukrainian Singers held their annual meeting recently.

The following were elected to serve for the coming year: president Walter Shankowski, vice-president, Morris Samyka, treasurer, Peter Ference, secretary, Helen Skuba, board members, Helen Kuniski, Bill Slawuta, Adolph Kahanyshyn, Olga Onufrichuk; phone committee, Anne Gulayec, Mary Ference, pianist, Lil Bodnar.

The highlights of the past year have been singing at the Lloydminster Mall in January, taking part in the Canada Day Celebrations in Elk Point, and at the Ukrainian Heritage Village on August 11.

What is Dance Around Alberta?

Dance Around Alberta is a special weekly feature of *Ukrainian News*, which serves as a communications link among the 83 groups and over 5,000 Ukrainian dancers active in this province. We welcome all kinds of input from the people involved in this growing phenomenon. If you wish to submit any photographs or stories about your group please send them to:

Ukrainian News
10967 - 97 Street
Edmonton, Alta. T5H 2M8
or call: 423-6985

Also inquire how **YOUR** group can take advantage of our special **GROUP SUBSCRIPTION RATES.**

Vince Pasquino (Manager) Free Shop-at-Home Service

European Drapery Ltd.

- CUSTOM-MADE DRAPES
- BEDSPREADS, COMFORTERS
- VALANCES SWAGS
- WINDOW SHADES
- DRAPERY ACCESSORIES

12839 - 97 Street
Edmonton, Alberta T5E 4C2
Bus. 478-0713

Greetings from the management and staff of:

TRACK 'N TRAIL

Cross Country Ski Sales • Rentals • Fashions • Quality Recreational Outdoor Sports Wear

10139 - 82 Ave. 432-1707

AUDITIONS

Dunai Ukrainian Dance Ensemble, is holding auditions September 17 at 7:30 p.m. Bring proper attire. For futher information phone 467-0141. Verkhovyna Ukrainian Mixed Choir, is holding its first organizational meeting of the year on September 16, at 7:30 p.m. Anyone interested in joining please attend. Location for both:
Ukrainian Youth Unity Centre
9615-153 Avenue
Edmonton

AVC — LAC LA BICHE

Good Jobs ae waiting for people with the right training and skills.
— A.V.C. can teach you —

we have a residence, day care and family housing right on campus.

For Information and Application, write:

Alberta Vocation Centre
Box 417
Lac La Biche, Alberta
T0A 2C0

AVC lac la biche

Apply early for career counselling and financial assistance.

For admissions and more information, call Collect

623-5551

Відвідини Блаженнішого до Бразілії

(УПБ, Рим) — Редакція "Вістей з Риму" одержала від Владики Єфрема Кривого огляд відвідин їх Блаженства в Бразилії під наголовком "Відвідини Блаженнішого Первоієрарха і Кардинала Любачівського та Українських Католицьких Владик у Бразилії", який поміщуємо, за незначними змінами, повністю.

В рамцях підготовчої програми до святкувань 1000-ліття Хрещення Руси-України, в днях 27-го квітня до 5-го травня 1985 року, відбулись важні церковно-історичні події в Епархії св. Івана Хрестителя, в Куритибі, Парана, Бразилія.

Події ці глибоко і назавжди записались в умі, серці і душі кожного українця, бо ж мали вони на меті оновити, скріпити і поглибити віру і релігійність нашого народу в Бразилії, освідомити кожного з приналежности до української Церкви і обряду. За вдалим відбуттям усіх запрограмувань, що їх уложено за ініціятивою і під проводом Епарха Кир Єфрема, і чисельної участи вірних, накреслена мета вповні осягнена.

Ще в лютому 1983 року, наш Владика Єфрем, беручи участь на Синоді Української Католицької Помісної Церкви в Римі, а в листопаді 1984-го року на перед-синодальних нарадах у Філядельфії, США, запропонував, щоб чергові перед-синодальні наради відбувалися в Куритибі, Парана, Бразилія, і запросив Ієрархію — Владик Української Католицької Помісної Церкви з усього вільного світу, щоб загостили до Бразилії, відвідали українських поселенців у цій розлогій Епархії св. Івана Хрестителя і разом з усіма вірними відсвяткували заплановані торжества, як ближче і безпосереднє підготування до врочистих святкувань недалекого Тисячоліття.

Наша Церква в Бразилії, як і в усіх Епархіях вільного світу, від 1978 року, веде обосновану духовну віднову, як введення до загальних і всесвітніх святкувань Ювілею 1000-ліття (988-1988), коли то св. Володимир Великий офіційно впровадив християнство на широких і вільних тоді землях своєї держави. Кожного року, в тому напрямі виконуються в різних парафіях і дочерних церквах та каплицях нашої Епархії відповідні духовно оновлюючі програми, а на цей 1985 рік, запрограмовано відбуття трьох важних і надзвичайних подій, а саме: Посвячення відновленої Катедри св. Івана Хрестителя, в Куритибі, посвячення і відкриття Дому Молитви Сестер Служебниць, в Понта Ґросса, і святкування 50-ліття заснування Малої Семінарії св. Йосифа (Отців Василіян), в Прудентополі.

Приїзд Владик і гостей

В тій цілі, в днях 26 і 27 квітня до Куритиби прибули слідуючі Владики:

Блаженніший Верховний Архиєпископ і Митрополит Кардинал Мирослав Любачівський з Риму, Апостольський Нунцій в Бразилії -Дон Карло Фурно, Митрополит і Архиєпископ Вінніпегу, Канада -Кир Максим Германюк, Митрополит і Архиєпископ Філядельфії, США - Кир Стефан Сулик, Митрополит і Архиєпископ з Куритиби - Дон Петро Федалто, Епарх з Буенос Айрес, Аргентина -Кир Андрій Сапеляк, Єпископ з Ґуарапуава, Парана - Дон Фредеріко Гелмел, Єпископ з Понта Ґросса, Парана - Дон Жералдо Пелланда, Епарх Стемфорду, США - Кир Василь Лостен, Епарх Н'ю Вестмінстер, Канада -Кир Єронім Химій, Епарх Чікаґський, США - Кир Іннокентій Лотоцький, Епарх Едмонтону, Канада - Кир Димитрій Ґрещук, Екзарх Парижу, Франція -Кир Михаїл Гринчишин, Епарх Парми, США - Кир Роберт М.Москаль, Епарх Саскатуну, Канада - Кир Василій Філевич, Єпископ Помічник Вінніпезький, Канада - Кир Мирон Дацюк.

Крім Владик, прибули ще слідуючі визначні гості: Впр. о. Протоархимандрит Ісидор Патрило ЧСВВ, з Риму, о. мітрат Маріян Бутринський, з Чікаґо, о. містопротоігумен Панкратій Нюнька ЧСВВ, з Аргентини, о. Теодор Винник ЧБМ, парох Саенз Пеня, Чако, Аргентина, о. Василь Винничук, парох з Мендоза, Аргентина, о. Йосиф Ріссінґер, парох з Енкарнасіон, в Парагваю, о. Михайло Микицей, з Буенос Айрес, Аргентина, Монс. Володимир Ханейко, з Апукарани, о. Теодор В.Галіцький, протоігумен Отців Василіян у Бразилії і ще 17 священиків з Бразилії. Зазначуємо також присутність Преподобної Матері Францішки Библів, Головної Настоятельки Сестер Служебниць, с. Доміники Славута - Генеральної Заступниці СПМ, с. Василії Чикало, Провінційної Настоятельки СПМ, з Польщі, с. Вероніки Ґралюк - Провінційної Настоятельки СПМ з Югославії, с. Амфросії Стахів - Провінційної Настоятельки СПМ, з Канади, с. Стефанії Сема, Провінційної Настоятельки СПМ, з США, с. Єроніми Химій, вислуженої Генеральної Настоятельки Сестер Служебниць, Канада, с. Кекилії Замуляк, місто-провінційної Настоятельки СПМ, з Аргентини, с. Діонісії Шевчук, Провінційної Настоятельки Сестер Василіянок, з Аргентини, с. Леокадії Водонос, генеральної Настоятельки Сестер Катехиток св. Анни, з Бразилії, п-ни Мирослави Кривий, Головної Директорки ІКСі, з Прудентполя, Катехиток Серця Ісусового з Аргентини і з Парагваю, с. Любіни Терновської, Настоятельки Сестер св. Йосифа, з Уніон да Віторія і представниці ЛУКЖ з Н'ю Вестмінстер, Канада, п-і Ольга Котелко і п-і Славка Татарнюк.

Наших Владик і гостей з далеких країн, на куритибськім летовищі, зустрінули і привітали Владика Єфрем, духовенство, представники наших чернечих і мирянських установ, молоді і дітвори.

В Епархіяльному релігійно-культурному Центрі "Полтава" і в Катедрі

В надвечір'я празника, дня 27-го, в суботу, о годині 18:30, Кир Єфрем прийняв і погостив традиційною вечерою усіх Владик-гостей, включно з Апостольським Нунцієм, у своїй резиденції. Зараз після того, всі вдалися до головної просторої залі в згаданому Центрі, де о годині 20:30 розпочався святковий концерт. Програму на високому рівні виконував спільний український хор з Куритиби (70 членів), молодь катедральної парафії (60 виконавців), доріст і дітвора (около 200 учасників). Зала появилася вщерть виповненою українською публікою -приблизно 2.300 людей. Були присутні представники всіх парафій і головніших осередків нашої Епархії та наших церковних і суспільно-культурних організацій у Бразилії. З цивільних гостей був присутній д-р Маврикій Фрует, префект Куритиби.

На вступі, Владика Єфрем, як господар всіх святкувань, оголосив однохвилеву мовчанку, з приводу смерти президента Бразилії, д-ра Танкреда А.Невес, а потім привітав у двомовній промові всіх присутніх, представляючи склад своєї Епархії, її історії і ввів усіх у святочний настрій. Спільний український хор з Куритиби, молодим і здібним диригентом якого є п. Адам Баран прекрасно виконав "Сей День" (Пс. 118) - Д.Бортнянського, "Отче Наш" і "Пречистая Діво, Мати рідного краю" - О.Кошиця. В другій частині, під звуки оркестри "Полтава", під батутою маестра П.Кучми, виступав ансамбль молоді, на чолі з своїм провідником Іваном Є.Крефером, і доріст і дітвора під вмілим проводом проф. Єлисавети Кривий. Виконання програми було досконале.

Всю програму розпочато бразильським національним славнем, а закінчено гимном українсько-бразильської молоді і піснею-молитвою за рідний край: "Боже Великий, Творче Всесильний", що її повними грудьми заспівала вся зала.

Дня 28-го квітня - незабутня свята неділя. Від раннього ранку почали прибувати вірні місцеві, з дальших і найдальших сторін Епархії, автами і автобусами. Катедральна площа, як і сама Катедра ледве вміщали всіх людей. Точно о годині 9:15 процесійно введено всіх Владик до Катедри. При входових дверях, за нашою традицією, привітано їх хлібом і сіллю, а діточки вручили Блаженнішому Кардиналові Любачівському і Апостольському Нунцієві букет гарних червоних рож. Слідувало благословення і відкриття пам'ятної мідяної таблиці, після чого, під могутні акорди "Будь Ім'я Господнє", Владики і священики вдалися до престола. Перед розпочаттям Служби Божої, виголосив знаменну відповідну до врочистостей проповідь представник папи в Бразилії Дон Карло Фурно. Згаданий хор набожно і мелодійно відспівував Святу Літургію. Діяконували о. Данил Козлінський і о. Доротей Крефер ЧСВВ. По Євангелії гомілію виголосив сам Верховний Архиєпископ і Кардинал Мирослав Любачівський, припімнувши, що наша Епархія посідає всі дані, щоб у Бразилії створити нашу Митрополію. Достосував сучасний світ до Євангелії, Неділі Розслабленого і катехично з'ясував, як глибоко маємо відновитись у вірі, закріпитись в любові і в заохочуванні Божого Закону та почуватись справжніми і правдиво релігійними людьми в теперішнім розслабленім світі.

До Святої Трапези приступило звиш 500 вірних. При кінці Служби Божої відспівано многолітствіє і Блаженніший Кардинал Мирослав Любачівський уділив Папське благословення всім присутнім.

Святкова гостина відбулась в головній залі Епархіяльного Релі- гійно-Культурного Центру "Полтава". Її звичливо і старанно приготовила прикатедральна Організація Християнських Родин, а до столу услугувала зорганізована на молодь, при "Полтаві". На португальській мові, від усіх мирян їхніх організацій, промовляв пан Амврозій Хома, а на українській мові проф. Микола Гец. Обидва фахові промовці насвітили історію української церкви в Бразилії, були конкретні, ясні і змістовні.

Катедральна парафія начисляє 1.604 українських родин. Вони зорганізовані, крім катедральної, ще в шістьох церковних спільнотах і каплицях служдуючих дільниць міста Куритиби: Пінейріньо, Бокийрон, С.Амаро, Сан Педро, С.Жосе дос Пінейрінс і Віла Офісінас.

Катедральним парохом є Всеч. о. Йосафат Ґавдида, а його сотрудником -Всеч. о. Ніваль Колінський. Спільноту на Пінейріньо обслуговують Отці Василіяни.

(продовження буде)

Наша віра

Богослуження

на місяць вересень 1985

о. І. Макух

14.9. Мирнам 10:00 рано
15.9. Мирнам 9:30 рано
Плейн лейк 11:30 рано
22.9. Ст. Павль 9:00 рано
Новий Київ 11:15 рано
29.9. Мирнам 10:00 рано

о. М. Мартинків

Нед. 15.9.85., ГЕЙ ЛЕЙКС 10:00
Празник
Нед. 22.9.85., КЕМРОЗ 10:30
Нед. 29.9.85., РАВНД ГІЛ 10:30

о. Антін Тарасенко

Воздв. Чесного Хреста

14.9. Редвотер 7:00 вечер
15.9 Смокі Лейк 9:00 рано
Редвей 11:00 рано
Споден 7:00 вечер
22.9. Восетна 9:00 рано
Редвотер 11:00 рано
29.9. Вілна 9:00 рано
Параскевія 11:30 рано
(Празник)

о. Б.Снігурович

22.9. Вайлвуд 2:00 попол.

Soviet attacks on Church increase

Ukrainian Weekly

JERSEY CITY, N.J. - The Soviet media has stepped up its attacks on the outlawed Ukrainian Catholic Church, with two recent articles assailing the underground Church in Ukraine and its adherents in the West for harboring anti-Soviet and nationalist elements.

In a lengthy Russian-language article published last December in Pravda Ukrainy titled "Specters in the Service of the Warmongers", authors I.Martyniuk and O.Mykhailiuk accused the Church in the West of maintaining strong links with the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN), the Ukrainian Insurgent Army (UPA) and the Ukrainian Galicia Division, members of which fought the Soviets during World War II.

Hierarchs attacked

Similar charges were levelled at the Church by writer Stepan Vozniak in an article published in a fall issue of Liudyna i Svit. Headlined "Servants of the Enemies of Socialist Progress," the article attacked the Church and its hierarchs, particularly the late Metropolitan Andrey Sheptytsky and Patriarch Josyf Slipyj, for supporting nationalist organizations like the OUN and abetting "the formation of the profascist, people-hating ideology of this counter-revolutionary terrorist organization."

The Ukrainian Catholic Church was forcibly incorporated into the Russian Orthodox Church by an unsanctioned and illegal synod orchestrated by the Soviet government in 1946. Most of the Church hiererchs, including Metropolitan Slipyj, were arrested and imprisoned. Metropolitan Slipyj was released to the West after serving 18 years in Soviet camps and was named a cardinal by the Vatican in 1963.

Target to two decades

Despite being outlawed, the Church has survived underground in western Ukraine, and has been the target of severe repression for nerly two decades.

The media attacks on the Church, which continued into this year, appear to coincide with the appearance in Ukraine of an underground religious journal, the Chronicle of the Catholic Church in Ukraine, which began coming out in January 1984. The monthly journal, the official bulletin of the Initiative Group for the Defence of Believers and the Church, chronicles of the persecution of the Church in western Ukraine.

Thus far, nine issues have reached the West, although its editor, Josyp Terelia, was recently arrested while in hiding. In several issues of the journal, Mr. Terelia has argued that organized opposition to the Soviet rule in Ukraine has always centered around the Churches, most notably the Ukrainian Catholic Church, and continues to do so this day.

Some experts here believe that Mr. Terelia's remarks may have provided the Soviets with an apparent justification for cracking down even harder on the Church, while others believe that the fresh vitriol growing concern that the Church may prove a nettlesome factor during the upcoming millennium of Christianity in Kiev Rus to be celebrated in 1988.

Світова комісія декади української родини

Дорога Пані,
Вельмишановний Пане:

Не читайте цього листа, якщо Ви самі кудись поспішаєте. Не читайте його теж, коли Ваша увага зайнята професійними чи домашніми турботами, або коли Вам сьогодні в чомусь не пощастило й у Вас поганий настрій. Відкладіть читання на вечір, коли проминув метушливий день, діти вже вгомонилися і сплять, а в хаті затишно і спокійно. Сядьте, тоді, панство, обоє і прочитайте оці рядки. Це не чергове прохання до Вас про грошову пожертву. Це відзивається до Вас громадське сумління, яке вимагає Вашої неспішної, а поважної і глибокої застанови.

В чому справа? В НАЙВАЖЛИВІШОМУ: у нашому майбутньому, У ВАШИХ ДІТЯХ. Ви привели на світ своїх малят у країні небувалого в світі добробуту і повної свободи. Ви любите своїх дітей, пікнуєтесь ними, оточуєте всякими виграми, а рівночасно дбаєте про їхню освіту й виховання: вибираєте для них добру школу, вчите музики, посилаєте на балет, -а пам'ятаючи про своє українське походження, посилаєте їх теж до школи українознавства і вписуєте до Пласту, СУМ-у, чи ОДУМ-у. Чи можна вимагати від Вас іще чогось більше? Здавалося б, що ні, - а все таки можна і навіть, конечно потрібно. ЧОГО САМЕ?

І ви і ми не робимо всего, що можна і що треба, для збереження УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Не обдурюймо себе самі й не даваймо обдурити себе іншим, -мовляв - мова не найважливіша річ, - без знання української мови можна теж бути патріотом своєї землі. Так говорять слабодухи, що виправдати своє каригідне занедбання, люди, яких діти вже втратили не тільки рідну мову, але й усякий зв'язок із українством. На кожному кроці стрічаємо такий "колишніх українців".

Скажете: атже ми посилаємо наших дітей до української школи, до молодіжних організацій. Ми платимо шкільні оплати, підпомагаємо організації молоді - там повинні навчити дітей по українському говорити й думати. Ми, батьки, обоє важко працюємо на прожиток, у нас уже не вистачає ні часу, ні сили, ні енергії робити те, що повинна зробити школа й виховна організація.

Це правда і ні. Бо школа займається Вашими дітьми впродовж тільки 4-ох годин у тижні, а виховна організація всього одну чи дві години. Всю решту часу діти перебувають або серед чужих, або з Вами. Ані за чотири години в суботу, ані за дві години в часі тижня не можна зневрталізувати впливу чужого оточення, зокрема чужої мови. Школа й організація можуть допомогти дітям засвоїти рідну мову, але НАВЧИТИ і заставити ВЖИВАТИ її можуть тільки й одиноко БАТЬКИ в родинному домі. І від цього обов'язку не можна "викупитися" ні шкільними оплатами, ні пожертвами на потреби молодіжних організацій.

Чи це значить, що батьки - побіч усіх своїх трудних і численних зайнять - мають вести ще з дітьми лекції української мови? Зовсім ні. Правильної мови і граматики навчаться діти в школі. Дома, від батьків, вони повинні в першу чергу навчитися ШАНУВАТИ і ПОВАЖАТИ свою рідну мову, не вважати її другою, побічною, мало потрібною мовою, - а мовою, якою вони ОДИНОКО І ВИКЛЮЧНО порозуміваються з батьками і членами родини, а теж із товаришами і приятелями-українцями. ЦОГО МОЖНА ДОСЯГТИ, хоч - правда - з великим трудом. Бо так, як домашня праця доброї матері і дружини ніколи не кінчається, так само НІКОЛИ НЕ КІНЧАЄТЬСЯ постійна, трудна і вперта боротьба за українську розговірну мову в родині, яку мусять вести однозгідно й одностайно і батько і мати - і то на два фронти: з дітьми, які приносять чужину із школи і вулиці - і з самими собою, бо батьки теж виставлені на вплив оточення. Культурна і мовна чужина, що нас оточує, тисне на нас із усіх сторін немов вода морських глибин на занурений підводний човен. Якщо знайде в ньому найменшу щілинку, негайно силою втискається в неї, поширює її і грозить затопленням. Батьки мусять бути постійно чуйною залогою свого домашнього судна, вічно на сторожі перед небезпекою.

Та найважливішим засобом є особистий добрий приклад батьків: говоріть між собою і з дітьми виключно по українськи; не мішайте чужих слів до української мови - наша мова багата; якщо приймаєте у себе гостей-українців, говоріть із ними виключно українською мовою і вимагайте цього від Ваших гостей. У ВАШІЙ ХАТІ ВАША ПРАВДА і така вимога не може образити гос-

Прод. ст. 15

Astro Travel Service for
10856 - 97 Street
Edmonton, Alberta T5H 2M5
Tel: (403) 423-2351

PRESENTING
A TOUR TO LOURDES AND EUROPE
TOUR CONDUCTED BY: REV. M. KOWALCHYK M.A.
FEATURING 9 DIFFERENT COUNTRIES (SWITZERLAND, FRANCE, ITALY, VATICAN CITY, GREECE, YOGOSLAVIA, AUSTRIA, GERMANY AND LIECHTENSTEIN)
WEDNESDAY, JUNE 18, 1986
TO FRIDAY, JULY 11, 1986
TOUR PRICE FROM EDMONTON:
$3,370.00 - DOUBLE OCCUPANCY
$ 585.00 - SINGLE SUPPLEMENT
DEPOSIT DUE ON BOOKING: $500.00
BALANCE DUE 60 DAYS PRIOR TO DEPARTURE

UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 ST.
EDMONTON, ALTA.
T5H 2M8
WHILE STOCK LASTS
MEMORIAL CARDS
PRINTING BY
ALPHA ONE
PRINTERS & LITHOGRAPHERS
429-2363

Піддержуйте тих, які в нас оголошують

Для дітей

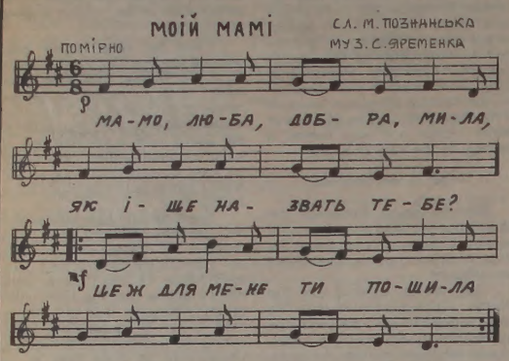

Мамо, люба, добра, мила...
Як іще назвать тебе?
Це ж для мене ти пошила
З шовку плаття голубе.

Ти мені читаєш книжку,
Хочеш розуму навчить.
Ляжу спати, – ходиш нишком,
Все боїшся розбудить.

Захворію хоч злегенька –
Цілу ніч не будеш спать.
То ж дозволь тебе, рідненька,
За усе поцілувать.

Булька

У мене був собака-бульдог. Його звали Булька. Він був увесь чорний, тільки кінчики передніх лап були білі. У всіх бульдогів нижня щелепа довша за верню і верхні зуби заходять за нижні; але в Бульки нижня щелепа так випиналася вперед, що палець можна було закласти між нижніми й верхніми зубами. Морда в Бульки була широка, очі великі, чорні й блискучі; і зуби, й ікла, білі завжди, стирчали назовні. Булька був смирний і не кусався, але він був дуже сильний і чіпкий. Коли він бувало вчепиться за щось, то стисне зуби й повисне, як ганчірка, і його, мов кліща, не можна ніяк одірвати.

Одного разу його пустили на ведмедя, і він вчепився ведмедеві у вухо і повиснув, як п'явка. Відмедь бив його лапами, притискував до себе, кидав туди й сюди, та не зміг відірвати і повалився на голову, щоб роздавити Бульку; але Булька доти на ньому триався, поки не відлили його холодною водою.

Я взяв його цуценям і сам вигодував. Коли я від'їздив, я не хотів брати його і пішов від нього потайки, а його наказав замкнути. На першій станції я вже хотів пересідати, коли раптом побачив, що по шляху котиться щось чорне й блискуче. Це був Булька в своєму мідному нашийнику. Він летів щодуху до станції. Він кинувся до мене, лизнув мою руку і простягнувся в холодку від возом. Язик його висунувся на цілу долоню. Він то втягав його назад, то знов висував на цілу долоню. Він поспішав, не встигав дихати, боки його так і стрибали. Він перевертався з боку на бік і стукотів хвостом об землю.

Я дізнався потім, що він після мене пробив шибку і вистрибнув з вікна і прямо по моєму сліду, поскакав по дорозі і проскакав так верст із двадцять в самісіньку спеку.

Прочитайте цю байку вашим дітям чи внукам. Вчіть їх по-українському!

Катерина ПЕРЕПЇЧНА

КУЛЬБАБИ

Вчора травка зеленіла,
А кульбабок не було...
А сього дня — гляньте, скільки
Їх, жовтеньких, розцвіло!

Ах, які вони м'якенькі,
Як притулиш до щоки!
Зробим ми ланцюг великий
І на голови вінки!

Кульбаба — blowball, dandelion; шовк — cheek.

РОДОВІД

(Скоромовка)

Купьбаба мапа бабу,
Із баб купьбаб купьбабу,
І пракупьбабу бабу,
Що мапа також бабу,
А баба пракупьбаби
Бупа пра-пра-прабаба
Всім бабиним купьбабам.

Така бупа купьбаба –
Сама купьбабам баба!

(З „Лиса Микита")

A guide to reading Ukrainian

For those who may understand some Ukrainian, but have difficulty deciphering the cyrillic alphabet, Ukrainian News is providing this key to Ukrainian letters and the English phonetical equivalents.

Ukrainian letter	English equivalent	English sound
Аа	Aa	ah as in want
Бб	Bb	b as in bell
Вв	Vv	v as in vine
Гг	Hh	h as in horse
Ґґ	Gg	g as in game
Дд	Dd	d as in day
Ее	Ee	eh as in heaven
Єє	IEie	yeh as in yellow
Жж	ZHzh	zh as in azure or French j as in jour
Зз	ZZ	z as in zero
ИИ	Ii or Yy	ih as in stick
Іі	EEee	eeh as in even
Її	YEEyee	yeeh as in yield
Йй	Yy	consonant y as in boy
Кк	Cc or Kk	k as in come
Лл	LI	l as in leave
Мм	Mm	m as in man
Нн	Nn	n as in no
ОО	Oo	o as in your
Пп	Pp	p as in people
Рр	Rr	r as in river
Сс	Ss	s as in seven
Тт	Tt	t as in tall
Уу	OOoo	ooh as in who or yoohoo
Фф	Ff	f as in forest
Хх	KHkh	scottish ch as in loch
Цц	TSts	ts as in let's
Чч	CHch	ch as in change
Шш	SHsh	sh as in ship
Щщ	SHCHshch	sh combined with ch as in meshchange
Юю	YOOyoo	yoo as in you
Яя	IAia	yah as in yard
Ьь	soft sound	softens the consonant preceding it

В НАШИХ ШКОЛАХ

Перша кляса — основа Рідної Школи

Іванна КАЧОР

Під розвагу учителям української мови в наших "Рідних Школах", а також і в публічних, де вчать української мови

У статті "Хто повинен вчити у Рідній Школі" (дивись "Український вчитель в Канаді", ч.4) я обіцяла написати окрему статю про навчання української мови в першій клясі. На жаль, цей журнал перестав появлятися, а перед нами новий шкільний рік. І тому цю обіцяну статю міщу на сторінках "Українських Вістей" з надією, що може цією дорогою вона дійде до учителів наших Рідних Шкіл і може дехто з учителів, на початку нового шкільного року, скористає з моїх порад і завваг.

Вступні завваги:

Не всі учителі Рідних Шкіл, а тим паче їхні спонзори, тобто церкви, товариства та різні організації, здають собі справу з того, що *основою навчання української мови в Рідній Школі* це відноситься теж і до публічних шкіл - прим. Ред.) *є перша кляса. Вона є цей зародок, де дитина має пізнати і полюбити та поволі опановувати рідну мову*, яку, відтак, у вищих клясах буде її розвивати і закріпляти.

І тому учитель у першій клясі мусить бути того свідомий, що це він кладе ці перші основи і що він може їх положити добре, або зле. Щоб він це завдання виконав добре, *він обов'язаний постійно вживати тільки українську літературну мову та вміло дітям пояснювати потребу її вживання, як одної мови всіх українців*, не вживаючи при тому терміну "літературна мова".

Крім цього, учитель, в ніякому випадку, не сміє глузувати, або висміювати народню говірку, якою діти часто розмовляють вдома з батьками, які не знають чистої української літературної мови і тому її не вживають.

Вкінці ще одна заввага, а саме: учитель на *початку шкільного року* має зацікавитися *середовищем* з якого походять його учні, пізнати кожну дитину, бо це допоможе йому примінити відповідні колективні та індивідуальні засоби щодо самого навчання і виховання цілої кляси та кожної дитини зокрема.

Самозрозуміло, що до кожної лекції учитель мусить добре приготовитися, а саму лекцію проводити поволі, обережно, завжди виходити від дитини і для неї творити всі заняття в школі, починаючи від речей близьких і знаних дитині та йти поволі до дальшого, незнаного, від легкого до сприйняття матеріялу до тяжчого. А як організувати навчальний матеріял, то це допомагає нам наука дидактики, що є частиною самої педагогіки.

НАВЧАННЯ В ПЕРШІЙ КЛЯСІ

Саме навчання в першій клясі, беручи до уваги повний шкільний рік, складається з трьох частин, а саме:

Добукварний період - це ця частина навчання, в якій учитель при допомозі відповідних розмов з учнями пізнає середовище дітей, знання їхньої мови та їх індивідуальні здібности.

Букварний період, тобто час вивчення цілої азбуки. У тому періоді дитина вивчає друковані і писані букви рівночасно, й то, як малі так і великі. А далі з вивчених букв складає перші короткі слова, короткі речення та має навчитися виразно читати легкі тексти, а також виразно писати.

Період закріплення - це час під кінець шкільного року, коли діти вивчили азбуку, навчилися складати слова і речення, навчилися писати, тоді при допомозі письмових вправ і голосного читання вони закріплюють набуте знання мови можливо до якнайкращого рівня.

ПОБУДОВА САМОЇ ЛЕКЦІЇ

Кожна лекція в кожній клясі, а в першій зокрема, складається також з трьох частин:

Вступ до лекції. Це коротке повторення відомостей з попередніх лекцій і перегляд задач.

Нова лекція, тобто навчання нового матеріялу. Ця частина не сміє довше триваги ніж 20 хвилин. *До цієї частини лекції учитель мусить добре себе підготовити*, включно з конкретами, унаочнюванням, при допомозі відповідних образів і рухомов азбуки. Учитель, який до лекцій в першій клясі не підготовляється, мовляв до навчання азбуки і перших речень не треба підготовки, робить велику кривду дітям, і собі, бо він не виконає свого обов'язку і дітей не навчить ні добре читати, ні добре писати.

Закріплення лекції. Це може бути опитування переведеної лекції, гутірки, чи пісні відповідного змісту та подання домашнього завдання.

До лекції в першій клясі конечно, треба вживати образи, до кожної букви окремий образ. Образ має бути досить великий, щоб дитина, яка сидить на останній лавці могла його добре бачити і розпізнати. Крім цього, образ, або картина, вживані на лекції мають бути естетичними. Крім цього образ мусить бути чіткий, прозорий і підібраний до кожної букви так, щоб нова буква - значок на голос - яку хочемо вивчити, виступала першою у слові. Наприклад малюнок котика для визначення букви "К", сова для букви "С", мама для букви "М" і т.д.

Щоб вивести найлегшу букву - друковану, чи писану, велику, чи малу - учитель мусить навчити дітей писати прості палички, патички, а відтак, поступово, похилі патички, файочки, хробачки, колісцятка і т.п. Якщо, одначе, в клясі маємо дітей з нижчих кляс публічних шкіл, то до них цих вимог не треба ставити. Першою і найлегшою буквою, на мою думку, є буква "І" і від неї треба починати навчання азбуки. Наступною буквою, яку можемо легко вивести з малюнку писаного малого "І", на мою думку є буква "о". Рішуче не можна з букви "І" виводити, як наступну букву "І", або "и". Зате до букви "о" додаємо "хвостик" і маємо писану букву "а". Відтак добре є подати одну приголосну "м", або "т" і тоді дитина може з рухомої азбуки легко скласти слово "мама", або " тато". Це велика радість і велике захоплення для дитини, а відтак і для мами і тата, що їх дитина "чогось нового навчилася".

Діти дуже люблять, коли ми їм кажемо, що будемо тепер виводити таку, чи іншу букву з "патичків", "хробачків" і "животиків", як буква "А", "Б" і т.д.

Коли вивчаємо друковані букви, конечно, треба роздати дітям рухому друковану азбуку, одначе не цілу, але тільки ті букви, які діти вже вивчили. Зложені слова з рухомої азбуки діти вивчають, вписують до зошитів друкованими буквами, а відтак і писаними. В цей спосіб закріпляємо проведену лекцію.

КІЛЬКА МЕТОДИЧНИХ ПОРАД

Учитель, який хоче мати успіх у навчанні мусить присвоїти собі методику навчання. Наприклад, коли діти вивчили вже кілька голосних і кілька приголосних, щойно тоді він може проводити зорово-слухові диктанти. Конче треба думати про домашнє завдання, бо тільки в той спосіб дитина закріпить собі відомості набуті в школі, а зокрема в Рідній Школі, де навчання відбувається звичайно раз в тиждень, бо ця задача є наче друга лекція.

Учителі, які своє фахове знання набули в англомовній школі, не сміють забувати, що українська мова є фонетична і тому треба дітей вчити друковану і писану азбуку рівночасно.

Прод. ст. 14

ВІРА ВОВК ВІДВІДАЄ ЕДМОНТОН

Осередок Наукового товариства ім. Шевченка на Західню Канаду та об'єднання українських письменників "Слово" повідомляють, що 14 вересня ц.р. з Ріо-де-Жанейро (Бразілія) до Едмонтону приїде на гостину видатна українська поетеса проф. Віра Вовк, відома також як своєю талановитою прозовою творчістю, так і багатою перекладацькою продукцією, зокрема — перекладами української модерної поезії на португальську мову.

Зустріч проф. Віри Вовк з українською громадскістю відбудеться в неділю 15 вересня о 3:30 год. по полудні в залі УНО (10629 - 98 вулиця). Масове прибуття зацікавлених, які матимуть нагоду послухати читання поетеси найновіших її літературних здобутків, сприятиме успіхові цієї небуденної події.

Getting married soon?

Know someone who is?

Then come in and see our exclusive new line of wedding stationery. Choose from a wide selection of wedding invitations, replies and thank you cards. Ukrainian, English and most other languages available.

Ukrainian News

10967 - 97 Street
Edmonton, Alberta
Telephone: 423-6985

ВИДАВНИЧА СПІЛКА "НОВИЙ ШЛЯХ"

пошукує редактора, людину середнього віку, із знанням української, англійської і інших мов, а теж з досвідом редактора та журналістичним хистом.

Зголошення з інформаціями про кваліфікації слати на адресу Видавництва "Новий Шлях" на руки директора В.Ситника.

ORBIT

ОРБІТ Co.
10219 - 97 Street
Edmonton, Alberta

Висилаємо різні готові товари із нашого великого складу товарів, які в Україні дуже придатні в бандеролях до 10 кілограмів (22 фунтів).

Задзвоніть на: **тел. 422-5693.**

World's Largest Producers of Perohe

CHEEMO

(ASK FOR CHEEMO BRAND AT YOUR GROCERS)

HERITAGE FOODS - Area Code (403) 475-5088
HEAD OFFICE — (EDMONTON, ALTA.)
6612 - 127th Avenue

Кляса

Прод. із ст. 13

тобто в самому шкільному році. Не треба розкладати цей матеріял на два роки, бо це непотрібне марнування часу.

Вкінці дуже побажаним для першої кляси є т. зв. "освіження" лекції відповідною казкою і піснею. У казці головна особа, або звірятко, повинні мати імена, чи назви такі, щоб використати їх як першу букву до вивчення нової літери. Наприклад до вивчення букви "і" надається добре казка про "Івасика Телесика". При букві "ж" аж проситься сказати щось про жабку. Та сама методична вимога відноситься і до пісні та вірша. Ось наприклад: "жабка жабці каже квак"..., або "Зелена, зелена, зелена трава..." Таких прикладів можна наводити дуже багато.

Підсумовуючи все, вище сказане, приходимо до висновку поданого в наголовку цієї статті, що перша кляса — це основа навчання української мови і тому учитель в першій клясі має навчити дітей української азбуки, навчити писати і читати легкі слова та короткі речення, навчити дітей відповідати на питання короткими реченнями, бо як він цього не зробить то цього занедбання, відтак, майже, неможливо виправити в старших клясах.

І ще одна найважніша заввага: учитель в першій клясі має навчити дітей любити свою українську мову, як мову наших батьків, дідів і прадідів і мову нашого народу з його тисячелітньою культурою.

Підтримуйте тих, що в нас оголошують

Христина Шерман

Поради тим, хто любить варити

Із шаруватого тіста з сиром

Тісто: 300 г борошна, 150 г маргарину, яйце, півсклянки молока.

Начинка: 200 г твердого сиру, 100 г сметани.

Просіяне борошно поділити на дві частини. В одну влити яйце та холодне молоко і замісити пухке тісто. З рештою борошна посікти маргарин. Тісто розкачати, всередину покласти січене тісто, загорнути конвертом і розкачати (відсебе). Корж притрусити борошном, скласти втроє і винести на 20 хвилин у холодне місце. Проробити так тричі. Вчетверте розкачати корж завтовшки 0,5 см і нарізати його на квадрати (10X10 см). Поклавши на кожний квадрат чайну ложечку стертого й вимішаного зі сметаною сиру, заліпити ріжки. Вироби змастити яйцем, покласти на лист і пекти 15-20 хвилин у гарячій печі. Подати гарячими.

Професійні служби

Адвокати

The Honorable Peter Greschuk, Q.C.
Barrister & Solicitor
2800 Scotia Place
10060 Jasper Ave.
Edmonton, Alberta
T5J 3V9

You can have this space call: 423-6985

Central Denture Clinic
Цертифікований дентурист
Никола Ткачик
#806 - 10080 Jasper Ave
Едмонтон, Альберта
Тел. 423-4845

Fort Saskatchewan Denture Clinic Ltd
10211-100 Ave. (Room 202)
Fort Saskatchewan T8L 1Y7
R. Hykiforuk
Certified Denturist
Bus. 998-1604
Res: 457-4040

Дентисти

Dr John C.A. Koziak
6128 - 90th Ave.
Ottwell Shopping Centre
465-0505
Hours: Tues. — Fri. 9:30 a.m. to 5:30 p.m.
Sat. 8 a.m. to 4 p.m.

WASSON DENTURE CLINIC
#330 Bentall Bldg.
10180 - 102 Street
Edmonton, Alta.
T5J 0W5
Phone: 422-4718

You can have this space - call: 423-6985

Зубні техніки

CHEKERDA'S DENTURE CLINIC LTD.
Rosslyn Shopping Centre
13562 - 97 St.
M. Chekerda — Denturist
Phone: 475-0011

Окулісти

Dr. J. D. Tchir
Окуліст
#405 Kingsway Professional Centre
10611 Kingsway Ave.
Tel. 423-2127
У Форт Саскачевані кожної середи.
Tel. 998-4066

Д-р Петро СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
ОКУЛІСТИ
Phone 422-1248
422-6306
805 - Empire Bldg
10080 - Jasper Ave.

БЕВЕРЛІ КАНАДСЬКА ЗУБНА КЛІНІКА
з Обм. пор.
СТЕФАН ФЕДІВ
ЗУБНИЙ ТЕХНІК
4002 - 118 Ave.
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА
Тел.: Діл. — 477-7868 або 477-7870
Дом. — 922-5240

Хіропрактори

Спеціялісти від ставів та костей

Dr. V. A. Bayrock
Dr. Roman Bayrock
9617 - 111th Ave. Edmonton, Alta. T5G 0A9
Phone 422-7656
„Говоримо по-українському"

Едмонтонський календар

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади, відділ парафії Успення Пресв. Богородиці Діви, щиро запрошує Вас з родиною і приятелями на свій

Річний Осінній Чай

в неділю, 29 вересня, 1985 1:30 - 4:00 год. попол. при: 15608 - 104 Авеню, Едмонтон, Альберта.

Офіційно чай відкриє пані Люба Ковальчик, організаторки: Галя Сірман, Анна Тимко, Зоня Остапович - голова.

ДЯКІВСЬКІ КУРСИ

Т-во священиків Св. Андрія в Едмонтоні уряджує за благословенням Преосв. Владики Кир Димитрія дяківські курси для мужчин і жінок (хлопців і дівчат).

Охочим стати церковними півцями будуть подаватися інструкції в залі під катедрою в Едмонтоні кожного четверга в 7:00 годині вечора, починаючи з 26-го вересня.

Курси відбуватимуться безплатно. З собою треба мати стрічку й апарат, щоб записати подавані інструктором напіви й теорію.

Запрошуємо охочих вірних всієї нашої Епархії.

Провідником курсів буде Всеч. о. М.Мартинків. Реєстрація учасників курсів відбудеться 26 вересня 1985 р. в залі під катедрою.

За управу т-ва
о. Б.Снігурович - секретар

Оголошення в Едмонтонськім календарі даємо безплатно неприбутковим організаціям і на імпрези, де не збирається вступне. Повідомлення мусять бути написані машиною або дуже виразно, ручно видрукувані. Якщо написані рукописом ми не приймаємо. Газета виходить кожної середи, і повідомлення мусимо одержати до понеділка.

Муж церкви і науки

На літній сесії УВАН, у Вінніпезі, 24 липня ц.р. вшановано о. д-ра Степана Ярмуся вітальним словом з нагоди вибору його на голову президії консисторії УГПЦ, як теж з його науковими успіхами та 60-літтям. Вітаючи, голова президії УВАН, д-р Михайло Марунчак, назвав ювілята мужем церкви і науки.

Степан Ярмусь народився в православній родині на Волині в родині Онисима й Євросинії з дому Чучмай. В родині і роді Ярмусів було глибоке релігійне виховання. З таким вихованням пішов в широкий світ молодий Степан, закінчивши спочатку народну школу в своєму родинному селі Лідихові.

БЛАЖЕННОЇ ПАМ'ЯТІ СТЕПАН М. ФІТЦИК, ЛОЙДМІНСТЕР, АЛЬБЕРТА

Ділимося сумною вісткою з друзями і приятелями, ближчою і дальшою родиною, що українська громада з Лойдмінстер, Альберта попрощала на вічний спочинок свого доброго і активного члена К.У.К. Блаж. Пам. СТЕПАНА М. ФІЦИКА, котрий відійшов на вічний спочинок на 34 році життя з причини автомобільного випадку.

Степан М.Фіцик народився 28 листопада 1950 року в Ланкастер, Англія, куди приїхали його родичі після другої світової війни. Шукаючи кращої долі для свого життя, родина Фіцик приїхала до Канади і поселилася в Торонті, де Степан закінчив публичну школу, а також і вищу освіту. Там пройшов учительську практику і виїхав у 1980 році учителювати до Лойдмінстер, Альберта.

Після своєї учительської праці цікавився громадсько-політичним життям. Був членом відділу К.У.К., а пізніше його секретарем, брав участь у провінційних з'їздах К.У.К., де і я мав нагоду з ним познайомитись. Тому тяжко забути людину, котра працювала на українському полі. Був активним членом Пласту і брав участь у пластових таборах Канади. Належав до багатьох організацій канадського характеру: Лайнс клюб, Скавтбой клюб, Ротерій клюб та інших.

Два роки вчив дітей українських танків, які брали участь і виступали з своїми концертами на вегревільському фестивалі "Писанка".

Часопис "Новий Шлях" формував його національний світогляд і заохочував його до української праці, де б він не був. А "Українські Вісті" з Едмонтону подавали йому інформації про життя українців в Альберті.

Спи, Друже, вічним спокійним сном, а земля канадська хай буде ТОБІ легкою.

Приятель О. Я. П.

Світова

Прод. із ст. 11

тей: не ходіть з дітьми у відвідини до знайомих українців, що перейшли вже на чужу розговірну мову; читайте самі і заставляйте дітей читати українські книжки й журнали.

Ми розуміємо, що легше приписати рецепту, чим приймати ліки, легше радити, чим пораду виконувати. Але тут ідеться про справу незвичайної ваги: особи й установи, які слідкують за нашим громадським життям, з острахом стверджують щораз швидше завмирання української розговірної мови в наших родинах. Якщо мовна асиміляція піде дальше таким темпом, то ми в короткому часі перестанемо існувати в цій країні, як окрема мовна група. УКРАЇНСЬКА МОВА ВМРЕ НА НАШИХ ОЧАХ, ще заки діти наші доростуть, щоб могти користувати з наукових інститутів, які для них творимо.

БЄМО У ДЗВІН НА ТРИВОГУ. Багато з нас сьогодні є в положенні отих братів незрячих, до яких великий Шевченко звертався словами: "схаменіться, будьте люди". Кличемо Вас до трудного й відповідального діла у Ваших домах і до співпраці з нами поза Вашими хатами. Слідкуйте за статтями на цю тему в пресі, а в першу чергу: ВСІ РАЗОМ постановім боротьбу з лихом.

БАГАТО УСПІХІВ!

Світова війна кидала юнаком з місця на місце, щоб остаточно в 1947 році поселитися в Англії. З матірним молитовником та благословенням вступив тут в Лондоні на пастирські курси, які закінчив в 1956 році. В тому ж році митр. Ніканор рукоположив в сан священика в Карлсруге в Німеччині. Від 1956 до 1960 рр. працював в Лондоні, в Англії. Прибувши до Канади в 1960 році, продовжував теологічні студії в колегії св. Андрея, де здобув ліценціят теології в 1962 р. Після цього поринає в публіцистику та духовну працю. В 1963-1967 рр. працює помічником редактора "Вісника" у Вінніпезі, а опісля душпастирює два роки в Шіго (1967-69), щоб повернутися в 1969 році на постійну працю редагування "Вісника" (1969-1975) та продовження студій, як теж викладацьку працю в колегії св. Андрея. В тому часі появляються його перші важніші короткі студії, як "Масонство і Православіє"(1966), "Міжконфесійні богослуження" (1967), "Церковна економія" (1967) та інші.

Працюючи лектором колегії св. Андрея в частковому затрудненні о. Степан, після написання тези "Переживання Божественної Літургії", здобуває тут найперше бакалавреат богословія (1974), а згодом (1977) магістерку священної теології. Його магістерська теза: "Проблема пастирського покликання".

В роках 1975 і 1976 о. Степан продовжує студії в центрі медичних наук та кінчає перший і другий курс клінічного вишколу. В 1981 р. посвячується студіям семінарії в Сан Франціско і тут обороняє докторську тезу "Людина в православному богословському вихованні" та прямує на доктора душпастирства.

У Вінніпезі о. д-р Степан постійно на праці в колегії св. Андрея; найперше лектором в повно-штатному затрудненні (1975-77), а потім професором-асистентом (1977-81) і професором надзвичайним з 1981 р. Одночасно в роках 1976-78 сповняє функції капеляна колегії та Манітобського університету.

Роки сімдесяті і вісімдесяті — це творчі роки в наукових дослідах ювілята. В цих роках появляються такі його студії, як "Митрополит Іларіон і його методологія наукової праці" (1972), "Причини до мислі про сучасне душпастирство" (1975), "Харизматизм" (1975), "Проблема пастирського покликання"(1978), "Твори Памфіла Д.Юркевича і двомовна студія до них" (1979), "Памфін Данилович Юркевич та його філософська спадщина" (1979), "Релігія, культура і християнське православіє" (1981), "Голод в Україні: Чому" (1983), "Духовість українського народу — короткий орієнтаційний нарис" (1983), "Дещо з нашого історичного досвіду" (двомовно, 1985) та інші.

В доповненні варто згадати його серії студентських скриптів "Гомілетика", частина І і ІІ (1980 і 81) та "Проблеми, методи й перспективи пастирського вишколення (1981), як теж переклад з російської мови творів П.Д.Юркевича "Ідея, серце, розум і досвід" (1984.

Отець-ювілят є також активним в організованій українській науці, як Інститут дослідів Волині і т-во "Волинь" у Вінніпезі (з 1963 р.), Богословське товариство ім. Мирополита Іларіона (з 1972 р.), Українське Історичне товариство (з 1973 р.), Міжконфесійний пасторальний інститут у Вінніпезі (з 1974 р.), "Канадська Асоціяція Пастирського Вишколу (1974 р.) та член її комісії акредитації та цертифікації (з 1984 р. "Манітобська Асоціяція Інституційного Душпастирства (з 1977 р.), "Канадська Філософська Асоціяція" (з 1981 р.), Українська Вільна Академія Наук (УВАН) з 1981 р., та член інших наукових установ.

Він є постійним членом сенату колегії св. Андрея (з 1970 р.) та постійним членом консисторії УГПЦ в Канаді з 1975 р.

З 1980 р. виконував функції секретаря консисторії, а на 17 Соборі УГПЦ був вибраний головою президії консисторії УГПЦ. Одночасно він є автором численних статтей на теми богословські, філософські, культури й виховання. Зараз в нього на опрацюванні богословсько-філософсько-психологічна студія "Людина в Богослуженні Православної Церкви" на основі київської літургічної традиції.

Як бачимо, вибір на високий пост УГПЦ застав ювілята в розгарі праці на різних відтинках. Побажати тільки, щоб ця праці продовжувалася з повними успіхами в наступних декадах його життя.

М. Мар.

PARK MEMORIAL LTD.
FUNERAL ADMINISTRATORS AND DIRECTORS

"The Chapel on the Boulevard"
9709 - 111th Ave.
426-0050
(24 Hours)

- Serving Edmonton & District Families Since 1941.
- Pre-arranged Funeral Plans.
- Licensed Crematorium On Premises.
- Provincial, National & International Service.
- We Welcome The Privilege Of Discussing Funeral Arrangements And Costs With No Obligation.

Jerry Smolyk, President
Bob Greschuk, General Manager

SASKATOON, SASKATCHEWAN
WESTWOOD FUNERAL CHAPEL
1402 - 20 Street West
Телефон: 653-3434
БЛИЗЬКО УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ
СОВІСНА ОБСЛУГА ■ ГАРАНТОВАНА ОБСЛУГА

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ З КАПЛИЦЕЮ, ВІД НІКОГО НЕЗАЛЕЖНЕ
Даємо особисту та ввічливу послугу
Наші ціни приступні і відповідні до всяких фінансових вимог і обставин.
18 Ave. and 2 St. S.W.
CALGARY 262-9101
and
Claresholm 235-3753
LEYDEN'S Funeral Homes, LTD.
Сем Сорокан, управитель і власник

DOMINION GRANITE
NORTHGATE Memorials LTD

- An Alberta-owned and operated company for over 20 years.

Our monuments which we sell for all cemeteries are guaranteed forever.

- Courtesy car (upon request). We will pick you up to see our large display, without obligation.
- Free storage on pre-need memorials.
- Discounts now in effect on all monuments.

12325 - 97 Street
Edmonton, Alta.
T5G 1Z5
474-1448

1324 Centre St. N.
Calgary, Alta.
T2E 2R7
277-4888

Ми говоримо по-українському

THE CATHOLIC CHURCH EXTENSION SOCIETY
SERVING CANADA'S HOME MISSIONS SINCE 1908

Advertisement

Eparchy continues to be mission territory

Articles by Ihor Osakiwsky

There is still missionary work to be done in Alberta among Ukrainian Catholics, especially in the northern part of the province, says a Ukrainian Catholic Church leader.

Bishop Demetrius Greschuk, apostolic administrator of the Ukrainian Catholic Eparchy (diocese) of Edmonton, says the missionary component in his eparchy is facing the problems of a vocations shortage.

"I don't think that the mission aspect (here) is a thing of the past because there are areas in our eparchy where the people are requesting, time and again, for a priest to start a parish," said the bishop. "Because of a lack of manpower, we can't service all of them."

Bishop Greschuk also noted there are still areas in his eparchy where a single priest must take care of more than half-a-dozen parishes, some of which are 250 km apart.

He underlined that his two biggest concerns now are vocations and a catechetical program, both of which he is developing over a long term.

ECCLESIAL NEIGHBORS — Bishop Demetrius Greschuk (right), apostolic administrator of the Ukrainian Catholic Eparchy of Edmonton, meets with his fellow bishop, the Most Reverend Joseph MacNeil, Roman Catholic archbishop of Edmonton.
I.O. Photo

Some of the faithful do not have regular access to the Good News, says Bishop Greschuk, because of the infrequent visits of the overworked priests who come to parishes once every one or two months, an amount that is hardly enough.

Religious education

In response to the shortage of priests and sisters, Bishop Greschuk is focusing on a catechetical progam tht involves the lay people of the eparchy directly in religious instruction.

Local lay persons are recruited to be catechists. They are helped in their religious formation by visiting sisters who provide them with cathechetical programs and materials.

Although there is a good response from lay people to becoming involved in the religious education of their children, Bishop Greschuk says there is a noticeable hesitation at first, since the lay people do not find themselves well versed in religious matters. There is also an initial fear of not performing well.

"After the sisters show them what is to be done, the people involved in (the catechetical program) are very happy," said Bishop Greschuk. "They find it very helpful for themselves personally, and not as difficult as they thought it was at the beginning."

Having catechists is very important for the Ukrainian Catholic Church, stresses Bishop Greschuk. "That's what the Church is all about — to make God knowledgeable to (the people), to see what their obligations are towards God and to one another."

It is also a way to spread knowledge and understanding of the Ukrainian Catholic rite among the Ukrainian youth.

Throughout 1985 the Catholic Church Extension Society of Canada is aiding Bishop Greschuk's catechetical program with a $10,000 grant to help set up a Catechetical Centre that is to service 120 parishes and missions in the eparchy. The funds will cover some of the costs of staffing and operating the centre as well as purchasing audiovisual and resource materials.

This is not the first time that Bishop Greschuk has had help from the Extension Society.

"Church Extension paid my way through the seminary in the '40s, so I'm very conscious of and am very grateful to Church Extension," said the bishop.

He adds that the work of the Society is very important to the Church in this country, and that this work has contributed to the Church's growth.

"If it would not be for Church Extension, I think the Church would not be where it is today in Canada," said Bishop Greschuk. "It has done a tremendous job for the missions up North, and the Ukrainian Catholic Church has also benefitted a lot."

Grey Nun says work not in vain

The first few years in the Canadian North among the aboriginal peoples were hard ones, says a missionary sister who has spent 38 years in religious life.

According to Sister Denise Emond, a Grey Nun of Montreal, both the working and living conditions were somewhat difficult at the start of her teaching apostolate at Chesterfield Inlet, a small Inuit community in the eastern Arctic and within the jurisdiction of the Churchill-Hudson Bay Diocese.

When she first arrived there in 1955 shortly after professing her final vows, it was only the second year that a school had been opened in that community.

"The children didn't know English at all, and we didn't know Inuktitut," said Sister Emond.

"It was really hard the first years. We taught Basic English, and after three years they could understand us and we could understand them."

The school building where the teaching took place was not finished yet, which forced the classes to double up so that two teachers would teach in one room.

The hostel were Sister Emond was staying was also not completed. This meant that the building was without heat until October, about a month after it started getting uncomfortably cold.

"We had to push to get the heat on because everybody was getting sick," remembered Sister Emond. "So it was really roughing it out for the first years."

RELIGION STUDIES — Sister Denise Emond, a Grey Nun now stationed in Fort Smith, N.W.T., stitches together a church banner for a celebration. She has spent many years in the North as a religion instructor.
I.O. Photo

Despite the inconveniences, Sister Emond enjoyed her three-year stay at Chesterfield Inlet. The children were very friendly and eager to learn, while the faith was deep.

Pastoral work

Originally from St. Boniface, Manitoba, Sister Emond holds a teaching degree from her home province as well as Alberta. As a classroom teacher she taught many subjects from Kindergarten to Grade 9.

"In 1974 I stopped regular teaching and devoted my time to pastoral work," said Sister Emond. "We were really having a hard time in getting a teacher of religion at school."

Since leaving Chesterfield Inlet in 1958, Sister Emond has taught at a number of missions in the Mackenzie-Fort Smith Diocese. Before coming to Fort Smith, N.W.T., a year ago, she spent nine years in Fort Simpson, the predominantly native settlement Pope John Paul II was scheduled to visit during his Canadian pilgrimage.

In addition to teaching children, Sister Emond has always found time to help organize youth groups such as the Eucharistic Crusaders and the Knights of the Altar. She is also a longtime active worker in the Girl Guides movement.

Seeing the children grow and deepen their faith, as well as later living a good Christian life in adulthood, are some of the satisfactions Sister Emond receives from her vocation. Sometimes when she meets former students they tell her they have remembered what they have been taught.

ADDITION BUILT — St. Peter Celestin Parish in Slave Lake, Alberta, has constructed an urgently needed extension to its church which can now provide classroom space and a large meeting area for catechetical activities among the faithful. The parish, located in the Grouard-McLennan Archdiocese, asked the Catholic Church Extension Society of Canada for a $53,000 building loan to help meet some of the costs of construction, an amount that was given in a spirit of fraternal charity and recently repaid in full. St. Peter Celestin Parish consists of over 450 families with almost half of either native or Metis descent. Pictured at the steps of the new addition are from left to right: Father John S. Knight, president of the Catholic Church Extension Society; Max L. Mestinsek, parish treasurer; and Corry Willekes, president of the Parish Council. Father Knight toured the new facility while on a visit to Alberta several months ago.

A PRAYER INTENTION

Please pray for the Holy Father's return to Fort Simpson.

The Catholic Church Extension Society Of Canada
67 Bond Street
Toronto, Ontario
M5B 1X8
(416) 363-1866

Dear Fr. Knight:
To help Home Missions, I am pleased to enclose my gift for:
☐ building and maintaining chapels ☐ most urgent needs
☐ catechetical programs ☐ support of missionaries
☐ education of priests ☐ media ☐ ministries program
☐ Please send information on Church Extension Charitable Gift Annuity Plan.

Name.....
Address.....
City..... Prov..... Code.....

A receipt will be sent for tax deductions.
Cardinal Gerald Emmett Carter, Chancellor
Father John Knight, President